

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po ceni D 18—, za ino-
zemstvo D 25—, dostavljen na dom
D 19—, na izkarnice D 18—,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Knjižnica liceja

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 11.157.

Narčila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, nedelja 9. marca 1924.

Številka: 58.

Dr. R. Pipuš:

Problemi našega denarstva.

Pod naslovom »Problemi zaštite nagača« je hrvatski finančni strokovnjak St. Kikla izdal nedavno knjigo, ki ima 190 strani velike osmerke in je bila natisnjena v prvem hrvatskem štamparskem zavodu v Zagrebu.

Pisatelj sam posvečuje knjigo v svojem predgovoru vsem funkcionarjem našega denarstva, ki so si svesti, da jim njihov položaj ob morebitnih materijalnih ugodnostih nalaga tudi veliko odgovornost, vsem tistim, ki v denarstvu vidijo ne samo kapitalistične organizacije, s katero se naj doseže čim več zasluga, tistim in dividend, ampak ki poznajo tudi velik narodno-politični, ekonomski, socialni in etični značaj denarstva.

V smislu tega posvetila razpravlja knjiga v prvi vrsti o razvoju, današnjem stanju in današnjem delovanju jugoslovanskega denarstva. Knjiga vsebuje mnogo več, kakor pove njen naslov. Pisatelj razkriva v njej enostranski in neugodni razvoj jugoslovanskega denarstva, zlasti v istočnih delih naše države. Na Hrvatskem, v Slavoniji in v Vojvodini posebno pa v Srbiji so se pod vplivom madžarskega zakonodajstva in po madžarskem vzoru ustvarile mnogo številne banke z nezadostno osnovno glavnico, dočim so kreditne zadruge, zlasti pa hranilnice, kakor so se snovale v Avstriji, ostale skoraj popolnoma neznanne. Mnogo bolj je bilo na slovenskem ozemlju in v Dalmaciji, deloma tudi v Bosni, kjer so hranilnice skrbela za cenjen hipotekarni kredit, v altruističnem duhu osnovane kreditne zadruge pa za cenjen osebni kredit. Obe vrsti denarnih zavodov pa sta blagodejno pospeševali štedljivost. Temu nasproti so na individualistično-kapitalistični podlagi, v obliki delniških družb osnovane banke gledale v prvi vrsti na čim večji dobiček brez ozira na to, ali se s tem narodnemu gospodarstvu koristi ali škoduje. Po prevratu je opešana javna morala le še poostрила pohlepnost po velikih in lahkih dobičkih. Ustanavljale so se brez ozira na gospodarske potrebe nove banke z nezadostno finančno podlago in podružnice že obstoječih bank. Vsi so hoteli delati čim večje dobičke in so se lotili le premnogokrat zelo vaganih poslov, dostikrat poslov, ki nikakor ne spadajo v delokrog bank. Velike zgube so sile bančne zavode iskati na drugi strani kritje za svoje zgube in so vsled tega neizmerno poviševale obrestno mero za kredite. Ker so preveč založene z delnicami novih podjetij, dostikrat z lastnimi delnicami in drugimi vrednostnimi papirji, ki se ne prodajajo na borzah, in ker je pri nas prava trgovska menica takorekoč neznana, je postala likviditeta večine naših bank prav dvomljiva. V njihovih listnicah nakopičene delnice, finančne menice in drugi vrednostni papirji se brez velike zgube ne dajo pravočasno spraviti v denar. Ker je kredit pri Narodni banki do skrajnosti izkoriščen, se tudi tam ti papirji ne dajo spraviti niti v lombard niti prodati.

Dostikrat je nesposobnost in malomarnost upravnih svetov in vodilnih uradnikov, pohlep po velikih in naglih dobičkih zapeljal zavode k temu, da so dajali kredite, ki niso v nobenem razmerju z lastnimi sredstvi. Veliko preizkušeno obrestovanje vlog, zlasti prva leta po prevratu je narod odvrčalo in ga odvajalo od vlaganja denarja v denarne zavode. Previsoke obresti, ki se sedaj zahtevajo od dolžnikov, pa znova zapelju-

Definitivni parlamentarni sporazum opozicije

Zaključna konferenca. — Opozicijski blok tvorijo demokrati, SLS in muslimani. Radičevci in zemljoradniki ga podpirajo. — Predavec izročil skupščinskemu predsedstvu 20 poverilnic. — Verifikacija Radičevskih mandatov pojde normalnim putem.

BEOGRAD, 8. marca. Danes so imeli v prostorih muslimanskega kluba gg. Davidović, Spaho, Korošec in Predavec konferenco, na kateri se je razpravljalo o sklepi fazi sporazuma in kakor doznava vaš dopisnik, se je definitivni sporazum za sestavo opozicijskega bloka dosegel. Opozicijski blok bodo tvorili le demokrati, Slovenska ljudska stranka (klerikalci) in jugoslovanska muslimanska stranka, med tem ko ostanejo Radičeva stranka in zemljoradniki izven bloka, a ga bodo po močeh podpirali. Imenovani zastopniki opozicijskih strank so se sporazumeli, da je g. Predavec iz takističnih razlogov, takoj danes začasno

predložil 20 poverilnic predsedništvu skupščine. V svrhu tega se je g. Predavec takoj podal v predsedništvo skupščine in se kratek čas razgovarjal s predsednikom, ki mu je izjavil: »Drago mi je, da ste prišli. Vašemu tovarišu sem že objasnili, da bo šlo verifikiranje normalnim putem.« Kar se tiče ostalih poverilnic, se bodo predložile, kadar se bo po izvidih opozicijskih strank pokazala potreba. Predavec odpušča danes v Zagreb, da sporoči svoji stranki o razpravi in o sporazumu. Zastopniki opozicijskih strank so bili o doseženem sporazumu napram novinarjem jako rezervirani.

Radičevci za aktivno državno politiko.

Značilen preokret. — Neizprosni proti radikalom. —

BEOGRAD, 8. marca. Dopisnik »Jutarnjega lista« se je obrnil na Predaveca z vprašanjem, kakšno bo sedaj stališče Radičevcev napram kroni. Predavec je izjavil: »Mi ne gremo v vlado, ampak hočemo samo podpreti vlado, glede katere smo mnenja, da bo boljša nego je sedanja, in ki bo s pametno upravo ustvarila predpogoje za bodoči sporazum in za definitivno rešitev našega glavnega državnega problema. Zato je prezgodaj govoriti sedaj o našem razmerju do krona, ker to vprašanje ni aktužno, in bi ne bilo oportuno, je sedaj spravljati na tapet. Ker pa gremo v parlament, se hočemo aktivno udeleževati v državni politiki.

ZAGREB, 8. marca. Povodom zadnjega zborovanja Radičeve stranke so tukajšnje »Novosti« objavile poročilo, ki ga je ves radičevski tisk ogorčeno demantiral. Danes pa je isti list objavil razgovor svojega sotrudnika z nekim poslancom Radičeve stranke, ki je dejal, da so »Novosti« poročale povsem pravilno. Poslanec je potrdil, da se je tudi stranki-

na inteligenca zavzela za sodelovanje HRSS v parlamentu. Sicer pa je to samoočebno imevno, kajti strankarska disciplina je v stranki tako močna, da se vsak sklep takoj izvrši, — je dejal dotični poslanec in pristavil dobesedno: »Mi smo kakor vojniki na bojišču in bomo tudi šli v Beograd, če nam to zaukaže strankino vodstvo.« — Na novinarjevo vprašanje, ali ne bo Radič, ki ni ravno stalen v svojih sklepih, kar čez noč izpremenil situacije in preprečil pot v Beograd, je radičevski poslanec odvrnil, da Radič nima povoda izpremenjati svojega mnenja, tem manj, ker je on sam najbolj pospešil akcijo za pot v Beograd. Na vprašanje, ali bi v zadnjem trenutku ne bil mogoče aranžma z radikalci, je poslanec odgovoril, da je to popolnoma nemogoče. Radičevci sicer vedo, da bi se radikalci hoteli z njimi sporazumeti in so tudi ponudili sporazum. Toda vse to je zaman, ker se je HRSS odločila, da nastopi proti radikalom z vso brezobzirnostjo.

SEJA NARODNE SKUPŠČINE.

BEOGRAD, 8. marca. Med vlogami, ki so došle danes v narodno skupščino, je tudi zakonski načrt ministra za šume in rude o zaščiti gozdov in pogozdovanju. Na dnevnem redu je bila specialna debata o budžetu ministrstva prosvete. Govorili so radikalški poslanci Nedeljković, Nemeš Tamber in zemljoradnik Radič. Seja je bila ob četrti na eno zaključena in prihodnja določena za ponedeljek ob 9. uri.

POOSTRITEV VLADNE KRIZE V BELGIJI.

BRUSELJ, 8. marca. V kabine ni krizi je včeraj pozno popoldne zopet nastal preokret. Katoliška stranka je ugovarjala imenovanju Hymansa za zunanjega ministra, ker bi tako liberalna stranka imela podpredsedstvo obnem z ministrstvom pravde in ministrstvom za zunanje zadeve. »Belge« izreka mnenje, da bo ministrstvo za zunanje zadeve izročeno katoliku. Kot kandidat se imenuje Carton de Viard.

Lloyd George napoveduje novo mednarodno konferenco.

PARIZ, 8. marca »Petit Parisien« javlja iz Londona, da je Lloyd George včeraj v spodnji zbornici namignil na novo mednarodno konferenco, ki bi se sestala tekom aprila. V vladnih krogih so mnenja, da je Lloyd George izrekel hipoteto, ki se bo najbrže uresničila. Tudi priznavajo, da bo konferenca najbrže aprila.

Poincaré se čuti močnega.

PARIZ, 7. marca Poincaré je danes v parlamentu izjavil, da se francoska republika ne želi vmešavati v politiko sedanjih držav. Vzroka, da v Genovi ni hotela priznati sovjetske vlade, ni treba iskati v tem, da bi Francija bila proti sovjetskemu režimu v Rusiji, ampak je krivo to, ker sovjetska vladnoče priznati ruskih dolgov. Vendar pa bo vlada skrbela, da bo v Franciji zaht vsak pokret, ki bi propagiral idejo svetovne revolucije. Republik se ni treba bati ne monarhističnih izpadov ne komunizma. Francoska republika je bila močna že pred vojno, po vojni pa je še močnejša.

Poincaré je nadalje izjavil, da nikakor ne gre, da skupine uradnikov groze vladi in zbornici s stavko. Vsak uradnik, ki zapusti delo, bo neizprosno odstavljen.

O konferenci strokovnjakov je Poincaré dejal, da nebo ovrгла francoskega stališča. Francija se nima ničesar bati, ker so njeni računi jasni.

Bivši turški Kalif na potu v Švico.

RIM, 7. marca. Bivši Kalif se je danes dopoldne vozil mimo Milana. Potuje z luksuznim vlakom. Spremljajo ga 4 žene, 2 sinova in trije tajniki. Po četrtur-nem odmoru je nadaljeval potovanje v Švico. Zvečer je došel v Montreux.

Konec stavke bančnih uradnikov v Avstriji.

DUNAJ, 8. marca. Pogajanja med stavkajočimi bančnimi uradniki in podjetniki so bila danes uspešno zaključena. V ponedeljek zjutraj se prične v vseh bankah z delom.

Španci v Maroku tepeni.

LONDON, 7. marca. »Daily Mail« poroča z rezervo, da so obrežni Kabili prodali špansko črto pri Cici-Aza in ujeli 600 mož.

—□—

BORZA.

CURIH, 8. marca. Pariz 21.40, Beograd 7.15, London 24.80, Praga 16.72, Italija 24.45, Newyork 579, Dunaj 81 1/2, Sofija 4.

jeje občinstvo, da po istih pretiranih obrestih kakor to delajo banke, posoja denar brez posredovanja denarnega zavoda. Objavljene bilance so preveč površne. Iz njih niti strokovnjak ne more posneti pravega stanja denarnega zavoda.

Pisatelj ne odkriva samo slabih strani našega denarstva zlasti našega bankarstva, ampak skuša najti tudi sredstva da bi se bolezen ozdravila. — Priporoča večjo previdnost pri dovoljevanju koncesij za ustanavljanje denarnih zavodov. Pogoji snovanju vsega bančnega zavoda bodi primerno velika osnovna glavnica, ki pa mora res biti plačana v gotovini. Prepovedati je treba nakupovanje lastnih delnic, uvesti redno revizijo vseh bančnih zavodov, objavljanje podrobnih bilanc po enotnem vzoru v kratkih dobah, mesečno ali četrtletno. Pred vsem

naj bi se Narodna banka bolj zanimala za delovanje posameznih bančnih zavodov.

Pisatelj odkriva, kako so ne samo pri nas, ampak tudi v inozemstvu v zadnjem času razne banke propadle vsled lastnih grehov. Opozarja na ukrepe, ki so se v inozemstvu že storili, ali pa ki so se predlagali, da se občinstvo, zlasti pa vložniki varujejo pred zgubami pri bančnih zavodih.

Knjiga je tiskana v latini. Jezik čist, zlasti brez nepotrebnih turških, albanskih in drugih tujk, gladek, in tudi za Slovenca prav lahko razumljiv. — Knjigo je najtopleje priporočati vsem, ki se zanimajo za naše narodno gospodarstvo, zlasti pa vsem tistim, katerim je poverjeno vodstvo denarnih zavodov.

—□—

Kulturna revolucija v Turčiji.

Naglica, s katero se Turčija modernizira in evropizira, tako malo pristojna konzervativnim tradicijam turškega naroda in njega iztočnemu mentalitetu, da nas mora osupniti. Toda sama naglica ni ravno najbolj značilna. Značilnejša je odločnost in smotrenost, ki z njo uvaja Kemal paša svoje reforme. Nihče mu ne more odreči občudovanja in simpatij, pa najsi je sicer iz političnih razlogov nasprotnik angorske Turčije. Primer Turčije dokazuje, da je nacionalizem še zmeraj sila, ki obnavlja življenje narodov in dviga mase iz nižje kulturne plasti v višjo. Drugič dokazuje primer veliko učinkovitost individualizma: peščica moderno, evropsko orientiranih Turkov izpreminja

mo nekaj psihologije in vemo, kako nastajajo načela in kolikrat je $2 \times 2 = 5$. Pravimo samo to, da je g. Bende v »Murski Strazi« tako često izpreminjal nazore kakor njegov najnovejši vzor Stipica Radić. Naj nam g. Bende ne odgovarja, ker bomo mi do nadaljnjega molčali, da vidimo, kaj se bo izleglo iz njegovega »načelnega« boja in koliko muh se bo ujelo na herostratski tim.

*** Demokratijski klub za opozicijski blok.** Na večerajšnji seji demokratijskega kluba, kateri so prisostvovali tudi člani glavnega odbora, je bilo po daljši diskusiji soglasno sklenjeno, da je potreba radikalski režim zrušiti, ker je to predpogoj sanacije državnih razmer. Nato je klub sprejel sledeči oficijelni komunikat: »Po zaslišanju referenta šefa demokratijske stranke Davidovića o predlaganem sporazumu z Jugoslovanskim klubom in z Jugoslovansko Muslimansko Organizacijo, je poslanski klub demokratijske stranke na svojih sejah od 6. in 7. marca po specialni razpravi sklenil, da se predlagani parlamentarni sporazum sprejme ter ga pooblasti svojega predsednika, da ga podpiše.

*** Bratci, podajte si roke!** Narodno-socialno glasilo »Nova pravda« ve v svoji zadnji številki povedati, da je narodno-socialna stranka že od nekdaj na avtonomističnem stališču. Zakaj potem posebna stranka? V socialnem pogledu itak nič ne pomenite, v političnem pogledu pa si mirno podaste roke s klerikali in Radićem. Smo si vsaj na jasnem, s kom imamo opraviti. Radovedni smo le, če avtonomistično stališče »Nove pravde« tudi dele ostanki narodnih socialistov v Mariboru.

*** Opozicijski blok — gotovo dejstvo.** Iz Beograda poročajo, da bo danes, v soboto ob 9. uri podpisan zapisnik o ustanovitvi opozicijskega bloka. Blok tvorijo formalno trije klubi: demokratski (50 posl.), klerikalni (24) in muslimanski (18), skupaj tedaj 92 poslancev. Za vsak slučaj ima blok na razpolago 30 radičevskih mandatov. S tem so Pašićevi vladi izpodbita tla. Nova vlada, ki bi jo imel sestaviti predsednik demokratijske stranke g. Davidović, bi najprej poskušala z delom v narodni skupščini. V sporazumno določenem delovnem programu se nahaja med drugim invalidski zakon, revizija uradniškega zakona, zakon proti korupciji, zakon o samoupravah itd. Govorijo se, da bi v novi vladi imeli demokrati deset, klerikali tri, muslimani dva portfelja, in če pristopijo zemljoradniki, dobe tudi oni en portfelj.

*** Vlada pred padcem.** Iz Beograda javljajo, da so radikali v najmočnejšem položaju. Sam Pašić je postal nestrpen in je izjavil, da je treba v sedanjem kritičnem položaju najti odločitev. Govorijo se, da bo Pašić prihodnje dni podal demisijo. Predlagal bo kroni, da mu zopet poveri vlado in ga pooblasti za razpust

parlamenta. Če tega ne dobi, bo skušal sestaviti koalicijsko vlado. Ako mu tudi to ne uspe, bo sestavil vlado blok.

*** V opoziciji proti sedanjemu radikalski vladi** je tudi klub zemljoradnikov, v katerem sedi slovenski kmetijec g. Pucelj. G. Pucelj pa je obenem soizdajatelj ljubljanskega, od Jadranske banke vzdrževanega in radikalskim interesom služnega »Narodnega dnevnika«, ki dosledno piše proti opoziciji in proti snovanju opozicijskega bloka. G. Pucelj to pisavo mirno tolerira. Brez komentarja!

*** Konferenca balkanske socialne demokracije.** Dne 15. marca bo v Bukarešti konferenca socialno-demokratskih strank iz balkanskih držav. Na konferenici bodo sodelovali predstavitelji Bolgarske, Rumunije, Jugoslavije, Grške in Turčije. S strani socialistične internacionale bo navzoč njen tajnik dr. Fritz Adler, s strani londonske socialno-demokratske stranke pa vodja Bukston.

*** Deputacija primorskih Slovencev pri Mussoliniju.** V petek dopoldne sta bila sprejeta od Mussolinija odposlanca primorskih Jugoslovenov dr. Wilfan in dr. Besednjak. Izrekla sta svoje veselje nad sporazumom Italije z Jugoslavijo, o katerem upata, da bo dobrodejno uplival na položaj Jugoslovenov v Italiji. Udeležba Jugoslovenov pri volitvah v parlament nima značaja opozicije proti državi ali vladi, ampak gre le za to, da kot manjšina po zakonu pridejo do zastopstva. Odposlanca sta Mussoliniju razložila želje jugoslovanskega prebivalstva v Italiji. Pazno je Mussolini sledil in dal zadovoljiva zagotovila.

Likvidacija odbora za prenos Judenburških žrtev.

Imenovani odbor je dovršil svojo začetno nalogo.

Po pregledu vseh računov in zlasti vseh odposlanih in vrnutih nabiralnih pol se je po sopodpisanih pregledovalnih računov ugotovil sledeči denarni promet:

celokupni dohodki so znašali	103.325,80 D
od katerih odpade na nab. pole	79.228,75 D
in na druge prispevke	24.097,05 »
	103.325,80 D
Skupni stroški prevoza in pogreba so dosegli	77.457,22 »
	25.868,58 D

Preostanek 25.868,58 D se porabi po ključu enakosti med dve vdovi in 3 siroti po ustreljenih žrtvah a 4500 D. Tretji zopet omoženi vdovi se v pooblaščenju spomina ustreljenega moža prizna enkratna podpora v znesku 1500 D. 1868,50 D ozir. obresti tega zneska se določijo za vzdrževanje in vsakoletno okraševanje grobišč.

Izkupilec od izdanih razglednic in še neiztirjani dolg se odstopi deloma Udrženju vojnih invalidov, deloma Savezu

bo v treh mesecih zaključil svoje delo in nato objavil podrobnosti.

x Mednarodni filozofski kongres v Neapolju. Začetkom meseca maja se vrše v Neapolju velike slavnosti. Tamonjše vseučilišče slavi svoj jubilej. Ob tej priliki se vrši od 5. do 9. maja peti mednarodni filozofski kongres. To bo prvi mednarodni filozofski kongres po vojni in so se že priglasili udeleženci skoraj iz vseh držav. Kongres bo razdeljen na 10 odsekov in sicer: 1. metafizika, logika in noetika; 2. estetika; 3. etika; 4. filozofija verstva; 5. filozofija prava; 6. zgodovina in filozofija znanosti; 7. psihologija; 8. pedagogika; 9. sociologija; 10. zgodovina filozofije. Za razprave so določeni sledeči jeziki: italijanski, francoski, angleški, španski, nemški in latinski. Kongres bo proslavil tudi 650. obletnico smrti Tomaža Akvinskega (o njem bo izpregovoril belgijski kardinal Mercier) ter 200. letnico rojstva Imanuela Kanta.

x Avtorski honorarji v Rusiji. Sovjetski ljudski komisariat prosvete je določil sledeči cenovnik honorarjev: za dramatične predstave izvirne in v prevodu poldrugi procent resničnih prejemkov za vsaki akt, za glasbene predstave dva procenta, za koncertna in choreografska dela tri procenta od celotnih prejemkov.

—□—

dobrovoljcev v Ljubljani, za pripadnike bivšega 17. pp.

Knjige in računi so bili pregledani po podpisanih pregledovalnih računov in je bila ugotovljena tudi popolna pravilnost in skladnost vpisov ter se je blagajniku in odboru izrekel absolutorij.

Odboru je onemogočeno izreči vsake-mu posamezniku zahvalo za nabiranje in darovanje prispevkov in za drugo gmožno in moralno podporo. Tudi je nemogoče obelodaniti imena zelo velikega števila darovalcev. Večina prispevkov so tvorili drobni dohodki in prispevki iz vrst našega priprostega naroda, tako, da je to pomembno vsenarodno manifestacija omogočil naš priprosti človek, ki je s tem dokazal, da zna ceniti in vpoštevati žrtve za našo svobodo in da jo zato vreden svobode.

Tiha sreča vdov in sirot. Ker kosti njih najdražjih mož in očetov počivajo v blagoslovljeni domači zemlji, naj bo vsem darovalcem najistejša zahvala. — Za požrtvovalnost naj jim bo plačilo zavest, da je bil njih trud posvečen veliki misli svobode stoletja teptanega naroda.

Predsednik: Blagajnik:
Dr. Tone Jamar Jr. Fr. Kramar Jr.
Pregledovalca računov:
M. Osana Jr. A. Bevc Jr.

Dnevna kronika.

— Kdaj pride kraljevski par v Rim? V dobro informiranih krogih se trdi, da bosta jugoslovanski kralj in kraljica vendarle obiskala Rim. Odpotovala bosta 8. maja. Pri tej priliki obišče kraljevska dvojica tudi Vatikan.

— Trdovratna je letos starka zima. Že smo mislili, da jo je premagalo spomladansko solnce, pa nam je v petek zopet zmešala račune in nasula snega v izobilici. Kmetije, zlasti vinogradništvo, so se že pripravljali na poljska in vinogradniška dela, pa so se zopet morali umakniti v svoje hiše. Danes v soboto sneg še vedno naletava.

— Jugoslovensko-italijanska trgovska zbornica v Rimu. Iz Rima javljajo, da se je ustanovila jugoslovensko-italijanska trgovska zbornica s centralo v Rimu. Zbornica bo imela svoje podružnice v Milanu, Trstu, na Reki, v Zagrebu, Ljubljani in v Beogradu ter v drugih važnejših jugoslovenskih mestih, ki vzdržujejo živahne trgovske stike z Italijo.

— Ples v slovenskih nošah v Beogradu. Kolo srbskih sester v Beogradu je priredilo v svojem domu velik bal izključno v slovenskih nošah.

— Državni kongres hišnih posestnikov bo v Beogradu 28., 29. in 30. tm. Kongresa se udeležijo vse organizacije hišnih posestnikov iz cele kraljevine.

— Nahod? Glavobol? Zobobol? Trganje? Odrežejo večkrat mišice in živci? Prijetno čuvstvo kreposti prinese pravi Feller-

O ta mladina!

(Nekaj glosk mladinski dramj »Nemoč«.)

Vedno imamo odrasli z njo svoj križ. Hočemo, da je idealna, nedolžna, na vsak način pa pridnejša, kakor smo bili mi. Pa noče in noče. Nalase za njo imamo previdno izbrane mladinske knjižnice, z očetovsko skrbjo pripravljamo mladinske igre, samo da bi se nam mladina ne pobujala, pa ti pride ista mladina in nam servira igro, da smo največji grešniki zardevali preko ušes.

Toda brez šale! Zastopnik mladine podaja igro, ki ni za mladino. Je to huda anomalija, kakor če Sila ali Moč napiše igro, ki dokazuje in se naziva Nemoč. — Toda pri mladini je že tako. Obtožuje povojne razmere in šolo in družbo, da čisto nič ne skrbi za njeno moralo, gorje pa, če ti faktorji res nekoliko med njo posežejo! To je zopet ogorčenje: Bratje, kje je svoboda! Hina vci nam zakrivajo resnično življenje itd., cele strani se dajo brez znatnih sprememb napisati iz Cankarja. Kljub temu nam je baš ta borbenost pri mladini všeč, tudi tam, kjer si domišlja, da ruši stare temple, ne vedoč, da je generacija pred njo delala isto z istimi besedami in gestami. Simpatična nam je, kjer začneja ustvarjati, kjer z željnimi ročicami sega po umetnosti, in takih naletov je bilo pri zadnji

jev Elzafluid! Najboljše hišno sredstvo lajša bolečine, osvežuje in jača ter čer 25 let priljubljen kosmetikum za nego kože, las in ust! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštnino 3 dvojinate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 30 dvojina ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10% doplatka razpošilja: Tokarnar Eugen v. Feller, Stubica donja, Hrvatsko. 201

— Radi tepeža ustavljen tramvajski promet. Na beograjskem tramvaju sta se stopila tramvajski sprevodnik Mihajlo Banković in tramvajski kontrolor Žika Spasić. Kontrolor Žika je obdolžil sprevodnika, da se bavi s »tihotapstvom« starih igralnih kart ter mu je izlekel iz žepa eno staro karto. Vsled tega sta se sprla in se medsebojno začela neusmiljeno biti s pestmi. Vsled tega incidenta je ostal tramvaj celo uro, dokler ni policija obeh spravila na varno.

— Nova afera v Subotici. Odpremiška tvrdka M. D. Brusse v Subotici je oškodovala po svojih nameščencih drž. blagajno in nekatere privatne tvrdke. Glavni krivci v tej aferi so ravnatelj Lederer in uradnik Lany. Dognano je, da so iz neke pošiljke, kjer je bilo najfinije žensko perilo, izvlekli vsebino in jo nadomestili s starimi cunjami, čevlji in suknjo, da je pošiljka odgovarjala težji in bila poslana na carinjenje v Novi Sad. Ko se je stvar tam kaj razkrinkala, je policija začela preiskovati in našla v suknji dve dopisnici, naslovljeni na Lanya ter je aretirala njega in ravnatelja Ledererja.

— Ljubezen močnejša kot smrt. V Varšavi se je odigrala nad vse pretresljiva drama. Neki veleposestnik je vzel na dom za odgojtelico otrok učiteljico, ki je bila krasotica. V to krasotico se je smrtno zaljubil on in njegov brat. Ker se nobeden ni hotel odreči, sta se sporazumela za ameriški dvoboj. Eden obeh bratov je izlekel črno krogo, se poslovil od brata in odšel, da se ubije. Drugega brata je pričela peči vest in je oddiral za njim, da ga v njegovi nameri spreči. Dobil ga je pri železniškem tiru, ravno ko je privozil ekspresni vlak. Nastalo je med njima ruvanje. Ekspresni vlak je medtem privozil do mesta in povozil oba kot žrtvi velike bratske ljubezni in ljubezni do ene žene.

— Nov serum za zdravljenje pljučnice. Kakor javljajo švicarski listi iz Berna, se je posrečilo nekemu tamkajšnjemu mlademu zdravniku iznajti serum, s katerim se mu je posrečilo ozdraviti pljučnico. Mlad zdravnik dr. Tomarkin se je posluževal tega seruma pri boleznih volvoe Aoste, ki se trpele na močni pljučnici. Medtem ko je umrlo popreje 40 odstotkov ljudi, bolnih na pljučnici, izkazuje dr. Tomarkin v svoji statistiki, da jih je pri zdravljenju s tem serumom umrlo le 7. Dr. Tomarkin je dobil poziv od zdravnikov raznih držav, da priredi predavanja o načinu zdravljenja.

prireditvi obilo. Tudi omenjena igrice ne dela izjeme. Mnogo dramatičnosti je v njej; drugi prizor, ki opisuje gigantski boj in predvidni poraz mladega študenta, je izveden izborni, s tako realističnostjo, da osupnemo. Toda baš te realističnosti drži toliko ogabnega blata, da je treba njim prizanesti nežni mladini. Odraslim pa je mladi pisatelj pokazal, da sta se zopet zarotila Venus in Bacehus in nam pretita pogubiti inteligentni naraščaj. Morebiti je igrice boleznij kriki mladine iznjene onemoglosti k vstajenju, iz gnilebe k ozdravljenju. Le žal, da vidimo samo padee, ne pa tudi vstajenja. Niti namignil nam ni, ali in kako se bo nesrečni slabič, ki niti samokresa ne more izprožiti izkobačal iz močvirja. Mar je nepreklicno zapisan pogubi?

Brezdvoma je pisatelj z drzno roko in rekl bi skoro prave strokovnjake odgnal nevarno rano. Najti takaj zdravilno sredstvo, so se od nekdaj trudili najboljši duhovi. Zdi se, da je treba hkratu več pripomočkov. Da vera sama ne zadostuje, je pokazal že pisatelj; saj je bil nesrečnež veren. Tudi zavedal se je pogubnih posledic, in vendar je padel. — Kajti boj proti demonu, ki združja v mladosti krvi z elementarno močjo, je nezmož. Mlad človek ni niti najmanj nanj pripravljen. Kdo ga je učil, da je treba ne le razum bistriti, temveč tudi voljo utrjevati, da je treba sistematično dan na

najmlajših pridobil priznanje Sčerbačov, S. Jevsejev, E. Pavlov, dalje Kryzanovsky, Protopopov, Sapožnikov, Sebapjev in nekateri drugi.

x Češko kulturno življenje na Dunaju. »Lidovy Noviny« pišejo, da ima obstoj češkoslov. republike blagodejen vpliv na kulturno življenje Čehov na Dunaju in da sedaj Čehi cenijo tam, kjer preje niso mogli do besede. Na dunajskih gledališčih so igrali z znatnim uspehom Čapkovy dramj »R. U. R.« in »Več Makropulos«. Se večji uspeh pa je imela Svoboda na igra »Zadnji mož«, ki so jo dali čez 30 krat. — Na poziv kulturnega je predaval v industrijski palači znani kritik in pesnik prof. Otokar Fischer o češki dramji in pesništvu. Poslaništvo organizira razne prireditve in predavanja, ki imajo lep uspeh. Smetanov jubilej so med drugim proslavili v Ljudski operi in v Državni operi. Razen tega se je vršila ali se bo vršila cela prsta proslav, ki jih prireditelj dunajski Čehi sami.

x Novi uspehi roentgenologije. Članu Rusko akademije znanosti in profesorju petrograjskega politehničnega zavoda A. J. Joffeju se je posrečilo po dvajsetletnem napornem delu, ki ga je začel skupno z knji umrlim Roentgenom, povečati dvestokratno vidljivost predmetov. Ruski list »Nakanunje« pravi, da se ta uspeh lahko meri z največjim izumom XIX. stoletja. Prof. Joffe je izjavil, da

— Italija nabavlja tobak iz Jugoslavije. Kakor poročajo iz Rima, je predsednik vlade Mussolini izdal brzojavno naredbu italijanski komisiji za odkup tobaka, da opusti sklepanje kupcij z bolgarskimi tovarnarji. Istočasno je ukazal komisiji, da odpotuje v Beograd in v kraljevini SHS nabavi tobak za italijansko monopoložno režijo.

— Človek, ki je obsodil Kemal-pašo na smrt. Sarajevska »Pravda« javlja, da je prišel te dni v Hercegovino Ali Ruždi Kapić, rojen Hercegovcu, bivši turški minister pravde. Zbira od muslimanov podpise za prošnjo, kjer prosi angorsko vlado za pomiloščenje. On je namreč za časa svojega službovanja kot minister pravde obsodil Kemal-pašo na smrt, a po osvoboditvi in uspehu turško-nacionalnega gibanja je obsodil Kemal-pašo njega na smrt. Kapić je iz Carigrada pobegnil, sedaj bi se pa rad vrnil.

— Novi potresni sunki v Ameriki. V Nicaragu in Costarici so občutili te dni zopet nekaj potresnih sunkov. Več poslopij je poškodovanih, nekaj ljudi mrtvih.

— Leninova grobnica ponovno odprta. Iz Moskve poročajo, da je bila Leninova grobnica v teh dneh zopet odprta. Dostop h grobnici je dovoljen edino z legitimacijo. Leninovo truplo je v prostoru, ki je 5 metrov pod zemljo. Njegovo telo je pokrito s težkim pokrovom. Dobro ohranjeno Leninovo lice in roke se lahko vidijo skozi stekleni pokrov. Grobnico straži rdeča garda.

— Nove sovjetske znamke. V Rusiji so prišle v promet nove znamke z Leninovo sliko. Lenin v celem svojem življenju ni dovolil, da bi se na kakšne državne listine tiskala njegova slika. Sedaj pa je izdala sovjetska vlada znamke z Leninovo sliko v črni okvirju po 3, 6, 12 in 20 kopejk.

— Boksač Siky znorel. Znani boksač Battling Siky, ki je znan po zmagi nad Carpentierjem, je na duhu obolel. V napadu mrzlice je skočil z balkona in si težko poškodoval glavo. Ko so ga pa pripeljali v bolnico, je hotel tudi od tam pobegniti, ter se je bolniškim strežnikom komaj posrečilo ga zadržati.

— Spomenik Wilsonu. V Ameriki se je po smrti Wilsona vnela živa akcija, da se povzdigne Wilsonu spomenik v Haagu in Ženevi, ker je on za svetovni mir največ storil, ter mu zato ti dve mesti dolgujete večno hvalo.

— Radi poljuba v predoru obsodjen. — Pred nekaj časom se je vozil mlad mož v ekspresnem vlaku in se je v vagonski restavraciji seznanil z neko damo. V času, ko je vozil vlak skozi predor, je poljubil damo. Ona ga je šla radi tega tožiti k londonski sodnji in v družbenih krogih je zavladal velik interes, ker je tožiteljica znana kot londonska lepota, žena nekega industrijalca. Sodnik je bil mišljenja, da je poljub, ki se da dami brez njegovega dovoljenja, kaznivo dejanje in je obsodil krivca na 3 funte šterlingov globo. Kot obtežilni razlog je vzel sodnik, da se je obtoženeč pred 2 meseci poročil.

Plan preskušati svojo moč ne le nad drugimi, temveč v prvi vrsti nad samimi seboj? Sami dobri nauki in pridige tu ne izdajo, preveč vidi mladina nasprotnih vzgledov, preveč je čar prepovedanega sadu. Uspelo bo takrat, če izide iz mladine same tale pokret. Zato pozdravljeni mladi borci!

Dolar.

Za smeh.

Požrešnost.

Oče: — Ne jej, sinko, tako požrešno! medtem ko jaz pojem en zalogaj, jih že ti pojesh pet.

Sin: — Res, papa, a tvoja usta so velika in tvoj zalogaj je petkrat večji od mojega.

Občni zbor

JUGOSLOVENSKE MATICE
podružnica Maribor

se vrši v ponedeljek, 10. marca ob 20. uri
v rest. prostorih Narodnega doma.

ODBOR.

Kaj se godi v Prekmurju?

Hujskanje madžaronske duhovščine.

Celo »Slovenec« mora poročati iz Prekmurja, kako je kanonik v Murški Soboti, znani Szepez, ob priliki blagoslavljanja novih zvonov v Tišini pozival »krščansko« ljudstvo, naj ne zaupa nobenemu »prišleku«, temveč naj zaupa le edino domačinu tj. madžaronskim duhovnikom in domačim inteligentom. »Slovenec« za tako hujskanje nima seveda nobene besedice graje. Saj je istih načel tudi prekmurški duhovnik — poslanec Klekl. Prekmurska duhovščina pa ni tako stroga zaradi krščanskih načel, kakor je pridigoval hujškač v talarju. Na slavnostni obed sta bila povabljeni predsednik židovske občine in nadučitelj evangeliske šole, ker sta domačina in istih (tj. madžaronskih) političnih naziranj kot duhovščina. Naši »prišleki« seveda niso bili vabljeni, da ne bi madžaronov v govorih motili. Kanonik je glasom »Slovenca« seveda dober narodnjak, ker je naročil nov križev pot iz — Madžarske. Ker pa si ni upal naročiti madžarskih napisov, slovenski mu pa smrdijo kot kuga, je dal napraviti kar latinske. Seveda saj prekmurši kmetje razumejo latinsko boljše kot slovensko. Takšnemu hujskanju prekmurske duhovščine se mora iz strani državne cerkvene oblasti napraviti konec. »Prišleki« so po večini državni uslužbenci, in to ščuvanje tangira ugled naše države. Nahujskano kmetjsko ljudstvo seveda ne razume, kaj so »prišleki«, zato sovraži vse, justico, politične urade, šole in našo kraljevo oboroženo moč. Dokler je bilo Prekmurje pod madžarskim škofom v Sombotelju, je bilo takšno ravnanje prekmurskih duhovnikov razumljivo, sedaj pa spada pod mariborsko škofijo, a deluje se še tam vedno tako škandalozno. Mogoče je tudi škof dr. Katlin »prišleke«, da ga nočejo vpoštevati kot svojega glavarja?!

Ali bo posegel po železni metli?!

BREZ VIZUMA LAHKO POTUJETE V PRAGO

o priliki »Praškega velesejma« od 16. do 28. marca 1921. Potniška legitimacija nadomestila istega. Pojasnila daje Českoslovaški konzulat, Ljubljana. Aloma Company, Ljubljana. 482 2—2

Dopisi.

Sv. Lenart v Sl. gor. (Predzno izzivanje lenarških nemčurjev). Kakor smo že poročali, napravil je naš »Fajerber« na pustno nedeljo nalašč konkursten ples tukajšnjemu Sokolu. Pričakovani uspehi ni samo popolnoma izostal, narobe, napad je povzročil še večjo vneto za prireditelja Sokola, tako da je bila ista eden najsijajnejših plesov kakor po obliki tako po obisku. Fajerber pa je imel smolo radi tega, ker je moral na »delo«. O uspehu tega delovanja raje molčimo. Pač pa je porabil tukajšnji lončar Ernst Poljanec priliko, ko se je vračal »fajerber« od požara, da se je pospel na oder in imel na zbrano občinstvo nagovor, v katerem je posebno hvalil človekoljubno in plodnosno delovanje tega društva. Skušal je dokazati to na podlagi ravnanja minulih dogodkov. Zasukal je svoje besede tako, kakor da bi bili vsi sovražniki sedanjega nemčurskega vodstva ob jednomu sovražniku človekoljubnega delovanja požarniškega v obliki in obenem sovražniki bednih pogorelecev. Ta govor je predzno svoje vrste. Nemčurji, med njimi Poljanec, nočejo sprejeti Slovencev kot požarnike, ker se bojijo, da bi utegnili društvo priti v slovenske roke in mogoče se pristopiti slovenski zvezi. Na drugi strani pa zahtevajo, da bi morali ravno ti Slovenci priti polnoštevno na njihove prireditve, prav debelo pripevati in to radi tega, da bi si načelnik Karl Aubl kaj zaslužil in da se zopet napolni prazna »Knajžokasa« za pridobivanje nemčurskih volitev. Če se pa ne kateri ne uklonijo tej komandi »Fran Aubl«, potem se napravi ostentativno konkurenčna veselica in se napade trdovratneže v pričo ljudstva. — Prosimo okrajno glavarstvo, naj posveti temu delovanju Karla Aubla in Poljanca svojo

pozornost in razsodi, ali se strinja delovanje teh dveh predstavnikov »Fajerber« z društvenimi pravili ali ne. Vprašamo, ali so druga društva, in to še narodna, dolžna trpeti slične napade in slično postopanje od tako privilegirane družbe, kakor je požarna bramba, ki ima značaj pol javne korporacije in katera mora biti nadstrankarska, pred vsem pa pri nas slovenska? S.

Kapla. Tukajšnji planinski otroci so obhajali pust na otroškem odru. Mali diletanse so v vsem zadovoljli občinstvo. Kaj ljubki je bil nastop otroškega para v narodni noši: »Da, Slovenca sva oba, kot najin ded in babica«. Deklamacije so bile izrazite, igranje sigurno; milo petje naših slavčkov — pred vsem dvospev »Anice in Jerice« pa je poslušalce vidno genilo. Umestno se nam je zdelo, da je bil (okraj) vstop prost; s tem so se privabili tudi revni sloji, katerim do sedaj ni bilo možno udeležiti se otroškimi uprizoritvam. Omeniti je tudi, da so si deklice oblačila z narodnimi motivi v kojih so nastopile, vezile in ukrojile pod vodstvom učiteljice v šoli. Moralični uspeh otroške prireditve je bil zares lep.

Iz Ponikve. Dne 26. februarja 1921 je smrtno ponesrečil 15letni hlapec Štefan Šket, uslužben pri posezniku Alojziju Kristan, pdm. Sečaku na Tičevem, občina Ponikva. Vozil je les na saneh za svojega gospodarja do okrajne ceste v Ostrožno. Med vožnjo je po neprevidnosti padel pod sani, katere so mu šle čez trebuh. Zadel je v notranjosti tako težke poškodbe, da je še istega dne proti večeru umrl.

Rogaška Slatina. V soboto 1. tm. je priredilo tukajšnje požarno in reševalno društvo, kakor vsako leto, svoj običajni ples. Letos pridjela se je še mala burka, katera je dobro uspela. Krčmar je bil, kakor vedno prav dober, tudi brivec jo je pogodil. Manj dober je bil eden »brezplačnih« gostov. — Ples se je po 10. uri prav lepo razvil. Plesateljinega občinstva je bilo polno. Razpokošenje je bilo obče dobro. Živalnost ravno prava. Saj ni treba z litri trkati ne preglasno »vikati«, ampak k predpustni veselici spada nekaj živahnosti — v postu bomo pa molili. Na lepem uspehu tudi v gmočnem oziru, smemo požarni brambi čestitati. — V nedeljo 2. tm. popoldne je priredil dekliški zavod »Elita« pod patronanco ravnatelja Sretenovića, bivšega podpolkovnika srbske armade, nemško veselico v prostorih internata. Mož ne zna nemški, nekatera srbska dekleta pa tolčejo je za silo. Povabljeni so bili le »stramundtsche« občinstvo. Cela prireditve je bila najbolje priporočila za g. Sretenovića kot bodočega župana. Kedo se ne smeje, in vendar trdi, da ga Slovenci ne »volijo«. — Na pustni terek pa je priredil Sokol v prostorih hotela »Solnce« lepo uspelo maskerado. Maske so bile lepe ter originalne, nekatere celo prav okusne. Strašilo je imelo veliko nalogo, posebno s tistimi, katere je vzelo na piko. Res originalna ideja, katere tu še ni bilo. Veliko smeha je zbudilo, ko se je zvedelo, kdo je bila ta maska. Vobče bi bile maske lahko malo bolj razpoložene. Veliko jih ni govorilo iz bojazni, da bi se ne izdale. Drugače je ples dobro uspel. Plesalo in rajalo se je mnogo. Tako je prav. — Tutarškanen je izvršil svojo nalogo izborna. Kako je prisiljevala njegovi prerokovanju zbrano občinstvo. — Kar narodno čuti, je bilo tam skupno. Obisk je bil dovoljen, prireditve bi pa zaslužila še večjo udeležbo. Pogrešali smo nekatere člane. Ravno sokolsko društvo je tisto, kjer se lahko zbira vse, kar nosi narodno pošteno srce v sebi. Z onkraj Soče ni bilo nobenega. — Tudi naših Nemcev nismo videli. Kako so se borili po preobratu, prvi dve leti, bili so prvi pri vsaki predstavi, kar pa gospoduje g. Schauer, postal so, kakor povsod, tudi pri nas bolj ošabni in oholi. Pa mogoče pride še čas i za nje. Pri tem se odlikuje posebno oni, katerega »ščiti« nekako »čin« državnega uradnika. Pridobitni krogi so pa namenoma pozabili, kdo jih je branil, ko so bili v zagati. Takih imamo več, pa pravijo: čez sedem let vse prav pride. Čakamo. — Restavrater g. Heščič je dobro postregel.

Naročajte

Jadransko Stražol

Prevrat 1918.

Prevratne dogodke v Mariboru in tili ob naši severni narodni meji na Štajerskem, v Prekmurju in v Mežiški dolini bom opisal v posebni knjigi. Pozive za podrobne podatke sem poslal osebam, katerih požrtvovalno delo iz onega časa mi je osebno znano. Morda sem nehoje vendar koga pregledal. Kdor torej ni dobil takega poziva, pa se je vendar udeležil ob prevratu v gori omenjenem ozemlju osvobodjevalne akcije in bi hotel prispevati s kakršnikoli poročilom iz one dobe, naj mi to naznači, da mu pošljem okoliščino z vprašanji.

Prevrat pa je seveda potresel na sloj. Štajerskem, v Prekmurju in v Mežiški dolini tudi mesta in druge podeželske kraje, ki sicer niso bili v neposredni bližini današnje državne meje, a se je po odločnem nastopu našega življa v njih vendar mnogo izpremenilo nam na dobro. Dasi takim krajem vsled nedovoljnega gradiva ne kaže posebej obelodanjati svojega prevratnega dela, bi bilo vendar škoda, da se pozabi požrtvovalni trud posameznika, ali cele občine. Tudi zadevna poročila po novinah iz prevratne dobe so večinoma pomanjkljiva in še ta zdaj iz spomina.

V dosego celotnega pregleda tukajšnjega prevratnega gibanja nameravam tudi to gradivo — seveda ako in kolikor ga pravočasno dobim — uplesti v istočasne zgodovinske dogodke na naši severni meji in prošim vse državne, občinske in župnijske urade, šolska vodstva, društva in sploh vse, ki želijo, da se njihovo delo očrta: naj pošljejo potrebne podatke na moj naslov v Maribor do 15. aprila 1921. Posebno naj poročevalci omenjajo prevzetja uradov, narodne svete, narodne straže, shode itd. Neobhodno potrebni so mi zapisniki in uradni spisi narodnih svetov. Po vpornosti jih bom vrnil, ali pa — seveda z dovoljenjem lastnikov — oddal z drugim dobljenim gradivom v hranitev »Zgodovinskemu društvu« v Mariboru.

Poročila naj bodo popolnoma nepristranska in naj jih podpiše več oseb, ako le mogoče take, ki so sodelovale ob prevratu.

Dobrodošle mi bodo fotografije, slovenski in nasprotni tisk onega časa (letaki, lepaki, časopisi), sploh vse, kar je v zvezi z našim osvobođenjem.

Imena poročevalcev bom navedel v knjigi med viri.

GENERAL MAISTER.

JDS.

Plenarna seja Glavnega odbora Demokratske stranke bo 16. tm. dop. v Beogradu v demokratskem klubu.

Nedeljske prireditve v mariborski oblasti. Shodi v Gor. in Spod. Polskavi, Framu, Hočah, Sv. Juriju ob Pesnici, Radvanju.

Porotno sodišče.

Maribor, 8. marca.

Radi raztrganega rokava — nož v trebuh

Kalman Vaša, rojen 1903 v Selu, mlinarski pomočnik, je obtožen radi hudo delstva uboja Ludvika Flisarja. Dne 13. jan. tl. je šel Ludvik Flisar s svojo ženo iz Murške Sobotice domov. Na poti jih srečajo trije kolesarji, katerih zadnji je s košenom zadel Flisarja v levo roko. Flisar je vzdignil dežnik ter zaklical za njimi: »Ti drekavci, ali se ne veš ogniti.« Kolesarja pa z dežnikom ni udaril. Ko sta prišla zakonca do gostilne »Hidveg« v Nemševcih, je kolesar kazal Flisarju rokav, češ, ti si mi ga raztrgal. Flisar je ugovarjal, naka ga je obdolženec napadel in ga z nožem zabodel v trebuh. Bil so takoj orožniki na mestu in so Vaša aretirali. Flisar je 17. jan. tl. na notranjem izkrvavljenju umrl. Vaša sicer dejanje taji ter se sklicuje, da ga je brat zabodel, vendar se je pri njem našel krvav nož.

Porotniki so vprašanje uboja z večino glasov potrdili in je bil Kalman Vaša po obtožbi obsojen na 6 let ječe.

Porotna razprava proti Jožetu Benku in njegovi sestri Barbari Benko, ki bi se imela danes vršiti, je bila preložena, ker je Barbara Benko nočoj poneli v zapornu porodila.

Mariborske vesti.

Maribor, 8. marca 1924.

VELIKA MANIFESTACIJA PROTI DRAGINJI IN KORUPCIJI. Danes v nedeljo, dne 9. tm. ob pol 10. uri dopoldne, se vrši v veliki dvorani Narodnega doma protestno zborovanje proti draginji in korupciji ter njenim povzročiteljem. Vsi ki trpite, pridite! Pokažimo, da nismo voljni več prenašati te obupne razmere, ki so nastale po krivdi današnjega režima in raznih nedopustnih spekulacij. Samo če bomo enotni in neizprosni, je pričakovati uspeha podvzete akcije. Zatorej jutri vsi v Narodni dom! — Sklenite!

K jutrišnjemu shodu proti draginji. Naproseni objavljamo, da je na lepkih za manifest, shod proti draginji podpisano »Društvo drž. nameščencev« ki ne obstoji, pač pa je mišljeno »Društvo jugoslovenskih državnih uslužbencev in upokojencev«.

M Zopet razširjenje »Ljudske knjižnice«. Mladinski oddelček »Ljudske knjižnice« postuje ob sobotah od 18. do 19. ure. Kot smo že poročali, pa je obisk mladine tolik, da se ta uradna ura navadno raztegne še v 3 ure. Število mladih izposojevalcev pa je sedaj že tako naraslo, da tudi te razširjene ure ne zadostujejo več. Vodstvo knjižnice je zato uveljavilo za mladino še eno novo urejevalno uro in sicer za magdalensko predmestje od 17. do 18. ure v sobotah, da more oddaljenejša deca dospeti še pred tem domov. — Vseh čitateljev beleži sedaj mladinski oddelček že krog 500, — toliko pred letom ni bilo niti vseh čitateljev skupaj z odraslimi vred. Tudi knjižnica je bila zadnji čas kupljenih mnogo, novih in antikvarnih in slovenskega in nemškega stvarstva in ostalih v nemških prevodih.

M Predavanje češko-slovaško-jugoslovanske Lige v četrtak zvečer je pokazalo, da se naše občinstvo zelo zanima za Ligin predavanja. Tudi topot je bila dvorana polna, dasi je bila v gledališču premiera, na magistratu pa anketa gosposdarskih krogov. Slike so bile jasne in lepe. Vodile so nas širom Češko-slovaške, v zlato Prago, v tovarne in industrijske naprave, ki so ponos in moč Češko-slovaške države. G. dr. Pivko je z velikim poznavanjem krajev in razmer razlagal slike in seznanjal slušatelje z domovino naših severnih bratov. Slušatelji so hvaležni Ligi, ki skrbi za takšna zanimiva predavanja, in konzulatu ČSR v Ljubljani, ki dobavlja slike. Z živo sliko se najlažje vzneta zanimanje za gosposdarsko in kulturno vzajemnost med narodi. — Skioptikon je dal na razpolago Česky klub, čigar član g. Ellinger je s spretnim vodstvom aparata pripomogel k efektu slik.

M Oglajave za praški veleseljem. Češko-slovaška vlada je za obisk spomladanskega veleselja zunanje goste oprostil obveznosti vizuma. Zadostuje predpisana izkaznica, na podlagi katere lahko zunanji obiskovalci od 9.—30. marca bivajo v Češko-slovaški.

M Smrtna kosa; Umrli so: v Studenci, Slomškova ulica 6, Helena Himenčič, soproga kijačevničarja juž. železnice, stara 34 let; v Stritarjevi ulici, Simon Koehek, pomožni kurjač, star 60 let; na Tržaški c. 39 Marija Baker, šivilja, stara 41 let; v Vojkoviški ulici 15 Fritz Bretschneider, magister, star 53 let; v Volkmarjevi ul. 1 Kunigunda Deutschmann, zasebnica, stara 63 let.

M Skrajno zanamarni peti in prehod v Studenci vzbujajo pozornost in nevoljo zlasti ob slabem vremenu ne samo tujcev, ampak tudi domačinov. — Nihče se ne zveni, da bi kaj ukrenil v tem oziru. Ljudje sami nočejo, občina oziroma župan se pa za to ne brigata. — Vaški Pekrčani osramotijo »mestne« Studenčane in orjejo zasnežena pota, medtem, ko čakajo Studenčani, da sneg skida in vodo posuši ljubi Bogec. Kadar je deževje, se lahko voziš s čolnom ne samo pri posameznih prehodih, ampak tudi po ulicah. Prav posebno se odlikujejo po zanamarnosti stopnice in pot pri Dravski sesalki, katero pasira dnevno gotovo do 1000 oseb. Prav tako je zanamarni dohod do pošte, pot ob železnici itd. Razni javni pozivi na občinsko upravo nimajo uspeha, ker se zanje ne

zmeni in skrbi samo za obrežno čisto. — Naj vendar nekaj ukrene nadzorstvena oblast v tem oziru! Čas bi že bil!

M Ljudska univerza. V ponedeljek dne 10. tm. predava polkovnik v. p. g. I. Kováč o svojem potovanju po Macedoniji. Predavanje bo velepoučno za spoznavanje razmer v najjužnejšem delu naše države. **M Marjonočno gledališče v Mariboru** ponavlja jutri dne 9. tm. ob 15. uri (2½) v Nar. domu priljubljeno igro »Snežulčica«. Otroci pridite vsi, bode zakurjeno. Zdravo. Gašperček.

M Nočno lekarniško službo ima od 9. do 16. tm. lekarnar pri »Mariji Pomagaj (Mr. König) na Aleksandri cesti.

M Interesantom za veleseljem v Pragi. Mariborska tiskarna dd. oddaja legitimacije za praški veleseljem in naročne karte za stanovanje. Navodila so ista kot lansko leto, samo glede znižane vožnje se pripomni, da je začasno dovoljena samo za ČSR.

M Virtuoz na harfo brata Mostler, znameniti akrobati, 2 Edison, Kaupaty trio in Mara Zlatarjeva z novim programom so glavne atrakcije Klub-barovega programa od 1. do 15. marca. Na glasovir igra komponist Pepo Winterhalter.

M Restavracija »Narodni dom« ima na razpolago okusno renoviran salon, lepe zračne sobe za klube in obnovljeno kegljišče. Izrečno pristna domača vina. Abonentji se sprejemajo po 20 Dinarjev dnevno.

M Grajska klet. V soboto 8. in nedeljo 9. tm. koncert nar. žel. gl. društva Drava. Začetek ob 20. uri.

M Kavarna Promenada. Danes kakor vsako nedeljo in praznik popoldanski in večerni koncert priljubljenega dueta. — Začetek ob 14. uri in pol. Izborne pišče, solidna postrežba, vedno sveže domače pecivo.

M Goslini »Pri treh ribnikih«. Vsako nedeljo in praznik salonski koncert. Začetek ob 15. uri.

M Kavarna mestni park. Vsak večer od 21. do 1. ure svira ciganski trio. V nedeljo in praznik popoldan od 16. do 18. svira pianist Chalupa.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Sobota, 8. marca »Čarostrelec«. Ab. B. Nedelja, 9. marca ob 15. uri »Mogočni prstani«. — Ob 20. uri »Traviata«. Ab. A. Ponedeljek, 10. marca »2x2=5«. Ab. E (kuponi). Torek, 11. marca »Čarostrelec«. Ab. C (kuponi). Sreda, 12. marca: »Mogočni prstani«, Ab. D. Četrtek, 13. marca: »2x2=5«, Ab. B.

»Mogočni prstan«. V nedeljo 9. marca ob 15. uri se ponovno vprižori Milčinskega narodna pravljica »Mogočni prstan«, ki je imela pri vseh vprižoritvah zelo lep uspeh. Pri predstavi sodeluje celokupni dramski ensemble, člani opere in orkester. Predstavo priporočamo mladini kot odraslim.

»La Traviata«. V nedeljo 9. marca zvečer ob 20. uri se vprižori zadnjič v sezoni krasna Verdijeva opera »La Traviata«. Predstava se vrši za ab. A.

Hudožestveniki v Mariboru. Tudi gledališka uprava v Mariboru namerava povabiti svetovne dramske umetnike za na enovečerno gostovanje. Ker je pa to finančno za naše gledališče precej riskantno, je gledališka uprava sklenila: ako se javi do 10. tm. dovoljno število posebnikov, ki bodo obvezno rezervirali vstopnice za to gostovanje, bo gledališka uprava stopila takoj v stik z merodajnimi faktorji. Cene prostora: lože Din. 600—400; sedeži od Din. 100—25; stojšče 20 D, dijaško stojšče 10 D.

Film.

I. Mariborski bioskop. Jutri v ponedeljek prične 2. epoha velikega ameriškega filma »Skrivnostna podmornica«, in sicer: 6. epizoda »Beg«, 7. epizoda »V skrivališču«, 8. epizoda »Prsta«, 9. epizoda »Obsojeni«. Dejanje je skrajno napeto, Eddie Polo je velik v svojih dejanjih. — Vsaka epoha za seboj se lahko pogleda, ker nudi vsaka dovolj snovi za raztresenje.

Orjuna.

Poziv! Ekspozitura ljubljanskega oblasnega odbora v Mariboru otvori govorniški in predavateljski tečaj združen s politično šolo za enkrat za člane Orjuna v Studenci in v Mariboru. Tečaj se prične v torek dne 11. marca 1924 ob 20. uri v prostorih »Narodne čitalnice« in bo trajal približno tri tedne po dva do trikrat na teden. Člani, ki se nameravajo udeležiti tečaja, naj se javijo v uradnih urah tajništvu ekspoziture v ponedeljek in v sredo od 19. do 20. ure v prostorih »Narodne čitalnice«.

Orjuna Studenci. Uradne ure tajništva vsak ponedeljek in vsako sredo od 7.—8. ure zvečer v Čitalnici Narodni dom. Sprejema se istotam tudi članarino za letošnje leto. — Zdravo! Tajnik.

Kultura in umetnost

»HUDOŽESTVENIKI« V MARIBORU.

Kdor se le malo zanima za sodobno dramo, kdor ima količkaj iskrene ljubezni do gledališča kot templja umetnosti in kulture, se je moral razveseliti, ko je čital, da obstoji možnost gostovanja Hudožestvenikov v Mariboru. Hudožestveniki so danes najznamenitejši dramski ansambl v Evropi; gostovali so z ogromnim uspehom v vseh večjih kulturnih centrih. Najodličnejši gledališki kritiki so hvalili njih umetnost, ki je tako močna in resnična kakor samo življenje. Razvijeno občinstvo velikih evropskih in ameriških mest je polnilo gledališče, kjer so oni igrali; vzlic visoki vstopnini so jih mnogi občudovali večkrat v isti drami. Hudožestveniki so v gledališki umetnosti svet zase; najsi se o njih sodi tako ali drugače, nihče ne more ostati ravnodušen napram temu, kar oni podajajo. Tem manj mi Slovani. To, kar je v njihovi umetnosti tako globoko in očarujoče, je odraz slovanske duše, izraz slovanske kulturne individualnosti.

Lansko leto je Hudožestveni teater (Umetnostno gledališče) v Moskvi slavil 25-letnico svojega obstoja. Bil je to časten jubilej ruske odrske umetnosti, zakaj nobeno drugo rusko gledališče ni moglo prekositi Hudožestvenikov. V duhu genijalnega režiserja Stanislavskega je bilo vzgojenih več »studijev«, ki poletavajo v svet kakor roj čebel iz materinske košnice in ki le združeni, nepomešani z gojenci drugih šol, lahko dajejo to, kar tolikanj karakterizira umetnost Hudožestvenikov.

Mislimo, da bi bilo treba storiti vse, kar je mogoče, da meteor ruske umetnosti sine tudi nad mariborskim Talijanim hramom. Ne zamudimo priložnosti, ki se nam ne nudi vsako leto. Meteor se bo izgubil z našega bližnjega obzorja in kdo ve, ali se še kdaj ponudi prilika, da vidimo na naših tleh čarobno umetnost ruskih igralcev in igralk — čarobno, ji pravijo v samem Parizu, Berlinu, Stockholmu, Newyorku. Maribor ne sme zaostati za Novim Sadom in Subotico.

Ne prezirimo tedaj skromne novice, s katero naša gledališka uprava obeta veliki praznik v gledališču. Izpolnimo pogoje — ne za enodnevno, temveč vsaj za dvodnevno gostovanje Hudožestvenikov v Mariboru. I-us.

x Umetniški klub »Svobodnih«. Kakor doznavamo se je pred kratkim časom ustanovil v Mariboru nov klub »Svobodnih« oblikujočih umetnikov.

x Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic. Splošna knjižnica št. 12. V Ljubljani 1923. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna. — Gospod Milčinski stopa tu s svojo tretjo knjigo v okviru »Splošne knjižnice« pred naše občinstvo. Priprani smo, da bodo te kratkočasne zgodbe našle kakor vsako delo Milčinskega — čim največji krog bralcev. Njegov neprisiljeni humor, njegova satirika, ki žge brez osebne primesi, njegov lahkočni in sveži slog mora očarati vsakogar. Karikature naših tipov, naše v malenkost umerjeno mišljenje, naše male in velike napake so našle v Milčinskem karikaturistu, da jim ni mogoče želeči boljšega. Lepo opremljeni in v ceni skromni knjigi želimo čim največ uspeha!

x Jul. Zajec: Gompaci in Komurasaki. Japonski roman. Iz češčine prevel dr. Fran Bradač. Splošna knjižnica št. 20. V Ljubljani 1923. Natisnila in založila

Zvezna tiskarna in knjigarna. Kakor pravi v uvodu pisatelj sam, je povzel snov za ta roman po neki japonski legendi. Z mojstersko roko je pričaral pred nas pester slike ljubavnega življenja tiste dežele, ki smo jo nedavno poznali komaj po imenu ter iz domišljije. Prijetna, bujna romantika veje iz tega dela. Dejanje se razpleta s primerno napetostjo, posebno slike so uprav razkosne. Roman Gompaci in Komurasaki je pesem ljubezni in zvestobe. Gotovo najde med nami mnogo čitateljev. Kakor vse knjige Splošne knjižnice, je tudi ta skromna v ceni ter dovršena po opreml.

x Na izrednem občnem zboru Stokovnega združenja jugoslovenskih oblikujočih umetnikov, ki se je vršil v soboto 1. marca, je bil izvoljen nov odbor, ki se je konstituiral takole: Predsednik F. Tratnik, tajnik S. Santel, blagajnik A. Sever, ostali člani: A. Bucik, T. Kralj, R. Kregar, V. Šubic; namestnika: V. Kos in A. Zupančeva. Glede razstave v Hodoninu je bilo sklenjeno, da se prepusti prireditvi iste slovenskim umetniškim klubom. Ti imajo v ta namen sestanek, ki se vrši v nedeljo, 9. tm. v kavarna Emona, (gornji prostori), ob 11. uri.

x Ant. Fogazzaro, Svetnik. — Roman. Prevel Pastuškin. Prevodna knjižnica 11 zv. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Fogazzaro, italijanski Tolstoj stopa v 11 zvezku »Prevodne knjižnice« na slovenski knjižni trg s svojim najboljšim uspešnim proizvodom »Il Santo« v točnem in sočnem prevodu dr. Budala. Delo, ki predstavlja v prvi vrsti tajinstvenega reformatorja, je doseglo v svetovnih umetniških krogih glasen odziv. Glavni junak Giovanni Selva očita v njem katoliški cerkvi, da ni v svečeništvu nič več evangelijskega smisla, da neopravičeno povsem izključuje laištvu iz cerkvenega življenja, da je preveč oblastna lažljivost, vladohlepnost, grabežljivost in miselna negibnost pri duhovščini; ti štirje grehi so rodili v »Svetniku« odpor, rodili katoliški modernizem, ki mu je pote mrtakem Fogazzaro pročetnik. Rimska kongregacija je postavila umotvor na indeks prepovedanih knjig. Dejanje zanimivo in prikužno vsebuje silno sugestivno moč, zato je morda ni italijanske knjige iz one dobe, ki bi si bila pridobila uglednejše mesto v zgodovini evropske misli. Knjigo, ki je izšla v lepi obliki, in ki se naroča pri Tiskovni zadrugi, prav toplo priporočamo.

x Janko Samec: »Življenje«. Pesmi. Splošna knjižnica št. 16. V Ljubljani, 1924. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigarna. — Janko Samec, po poklicu učitelj v Primorju, nam je znan iz raznih revij. Bil je tudi prvi urednik Novega roda v Trstu. S samostojno pesniško zbirko stopa sedaj prvič pred nas. Njegova lirika, diskretna in topla, je preprežena z dihom tiste otožnosti, kakoršna je na tleh, kjer Samec živi, popolnoma razumljiva. Njegovo čustvo je resnično. Dasi ne razglablja, nas prepričuje in prevzame, da se mu brez odpora udajamo. Naj poje v ljubezni, naj hodi v naravo, naj prisluškuje vrvenju in trpljenju življenja, povsod je resničen in neprisiljen. Baš radi tega bo po tej knjigi segel vsak, kdor ljubi resnično in nepotvorjeno lepoto v pesmi. Založba je knjigo lepo opremila in je tudi nastavila ceno, kakoršno zmore vsakdo.

x Jugoslovenski muzičar. Izšla je 3. številka te muzikalnim vprašanjem posvečene revije. Prinaša poročilo o organizacijskem pokretu (konferenca v Beogradu 20., 21. in 22. febr.), o vprašanju slovenske konfederacije muzičarjev, članek o Bedriču Smetani, Josipu Luku itd. — Vsem, ki se zanimajo za glasbeno vprašanje, revijo toplo priporočamo. Uprava je v Zagrebu, Vojnička ul. 13 II.

Meja. Št. 4. zanimive revije za gosposdarsvo prinaša: A. Hribar: Neofosfat. — Stj. Koyd: Što sve utječe nepovoljno na razvika, plodovitost in dugotrajnost naših vočaka? — Stj. Jurič: Danska poljoprivreda. — Stojan Petrovič: O uticajima na životinjski organizam — telo. — Ilija Bošnjak: Težačka hemija. — Bilješke. — Razne vijesti. — Književnost.

K. Ewald: Tihno jezero in druge nove. Slovenski mladini povedal Pavel Heleček. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Umetniško izdelana naslovna stran nam prikazuje tihno je-

zero, ki pa kmalu postane čitatelju krajevno odkritij prirodnih skrivnosti iz življenja vodnih in obvodnih živali. Mišeno biološko pripovedovanje vzbuja pozornost in prikupi knjigo mladini in odraslim. Knjiga ni samo zabavna temveč tudi poučna. Kdor je čital Ewaldovo »Matj narava pripoveduje«, ki jo je tudi izdala Učiteljska tiskarna, ta ne bo zamudil si nabaviti tudi Ewaldovo »Tiho jezero«. Poleg »Tihega jezera« izpopolnjuje knjigo še šest Ewaldovih mišnih in ljubkih povestí in to: Prazne sobe. — Četvero dobrih prijateljev. — Gospenica kapusovega belina. — Lipovka. — Smrekovi preleci. — Dvanajst sester. — Pa glaveci. Ena bolj mična kot druga. Vnana oprema je knjigi prvovrstna bodisi glede papirja in tiska, posebno pozornost pa vzbuja naslovna stran, ki je izdelana v barvotisku. Prav toplo priporočamo knjigo vsem knjižnicam in tudi vsem šolam, ker je knjiga prikladna tako za odrasle kakor za mladino. Cena ji je izredno nizka.

Milan Pugelj: Zakonci. Drugi natis. Izdala in založila Učiteljska tiskarna. — Ljubljana 1924. Milan Pugelj je znan po svojem mišnem pripovedovanju in po jezikovni spretnosti ter se priljubi tudi vsakemu novemu čitatelju, ki ga vzame prvič v roke. Vsečina »Zakoncev« nam kaže niz naslovov, ki jih vsebuje delo i. t.: Ljubica. — Stava. — Obisk. — Albin in dva zakonska moža. — Znamenje. — Reza tega ne razume. — Stara korenina. — Rubežen. — Zavist. — Na pošt-nicah. — Da je knjiga dobra, ni potreba posebej dokazovati, saj je najboljši dokaz to, da je razprodana in da je doživela drugi natis. Priporočamo jo ljubiteljem zabave in dobrega čtiva. Knjiga je okras vsaki domači, društveni in javni knjižnici, ker ima tudi elegantno vnunjo opremo.

Sokolstvo.

O Izključitev iz sokolskega društva. — Odbor sokolskega društva v Mariboru je izključil in črtal iz članstva vse one članice in članice, ki so se udeležili na pustni turek maskerade nemškega športnega društva »Rapid« pri Götzu. Že narodni ponos in zavest ne more dovoliti nacionalistu, da bi posejal nemške prireditve in to tembolj tedaj, ko se je vršila ob istem času slovenska prireditve. Društveni odbor je na to že šestkrat opozoril svoje članstvo in tudi povdarjal, da pri nemških prireditvah za nas ni prostora. Ker v svojih vrstah ne more trpeti tlačnosti in sumljivega koketiranja z našimi narodnimi nasprotniki, je bila njegova dolžnost, da ljudi, ki se ne zavedajo svojih narodnih dolžnosti, črta iz svojih vrst.

O Maskerada Sokola v Studencih je letos pravi poseben uspeh. Privabila je bila toliko posetnikov, da je vladala nekaj časa skoro gneča. Kljub temu ni bila vsled tega prav nič ovirana zabava, ampak se je razvijala v prijetno domače prijateljskem in bratskem tonu med številnimi čednimi maskami in drugim občinstvom. Med posameznimi daljšimi odmorji je pa odmevala ubrana pesem pevcev »Drave« in »Jadrana«. V posebnem častnem številu so posetili Jadranaši to prireditve in vzbujali pozornost in priznanje med številnim občinstvom. — Hvala jim!

O Sokol v Studencih hoče s svojim dramatičnim odsekom po zadnjih dveh lepo uspehli predstavah svoje delo nadaljevati in še tekom pustnega časa uprizoriti nekaj dobrih domačih in tujih iger. Agilni odsek se že prav pridno pripravlja in kmalu bodo zvedeli kaj več zizza kulise.

O Domu Sokola I. na Taboru v Ljubljani bo tekom pomladi dograjen in pod streho. O binokostnih praznikih posveti Sokol I. svoj dom z vzidanjem spominskih kamnov, ki jih prinese Sokol iz vseh delov naše očetnjave. V zvezi s slavnostjo bo večja prireditve na Taboru na binokostno soboto, nedeljo in ponedeljek. Vzidava spominskih kamnov bo na ponedeljek dopoldne. Binokostna nedelja bo posvečena dobrotnikom in prijateljem Sokola, ki so z delom ali denarnimi in materialnimi prispevki podprli gradbo doma. Za prireditve vlada veliko zanimanje. Sokol iz Zagreba je že javil svojo

vdeležbo; prinesel bo kamen s Petrovcgore. Namerava se tudi razstava načrtov, slik sokolskih domov itd., ki bo zelo zanimiva in poučna. Kakor nam poroča Sokol I. bo v kratkem objavljen načrt cele prireditve.

Objave.

Š Cercle francais. Ker je moško učiteljske radi škratice zaprto, se bodo vršili francoski kurzi, 11. in 14. tm. na drž. gimnaziji.

Celiske vesti.

Krajevna organizacija JDS za Celje okolico je imela v četrtek dne 6. marca svoj drugi sestanek v gostilni Sokolskega doma, ki je bil zelo dobro obiskan. Stare demokratične bojovnike in mnogo na novo vstopivših članov je bodril v pozdravnem govoru na delo g. Kolšek. Kratko sliko gospodarskega in političnega položaja v državi pa je podal g. Založnik. O organizatoričnem delu krajevnice organizacije je govoril tajnik g. Misja. Prihodnji sestanek se vrši v četrtek, dne 13. tm. ob pol 20. uri v gostilni g. Gajška na Sp. Hudinji.

Promocija. Danes 8. tm. je promoviral na Karlovi univerzi v Pragi doktorjem medicine g. Drago Hočevar iz znane narodne rodbine v Celju. Iskrene čestitke!

Tridesetletnico književnega delovanja je slavil pred kratkim g. Josip Brinar, ravnatelj meščanske šole v Celju. Za razvoj meščanskega šolstva in literarno delovanje sploh velezaslužnemu možu častitamo ter pričakujemo iz njegovega peresa za jugoslov. narod še mnogo koristnega dela.

Celjsko mestno gledališče. V nedeljo 9. tm. ob 16. uri se ponovi opereta »Mamzelle Nitouche« za zunanje goste, ki imajo jako ugodno zvezo z vlaki. — V ponedeljek 10. tm. gostuje ljubljanski ansambel z igrjo »Kamela skozi uho šivanke«. Režira igrjo g. Rogoz. Ker je igra izven, naj si preskrbi občinstvo pravočasno vstopnice.

Ljudsko vseučilišče v Celju. V sredo 5. tm. se je zaključil dvomesečni knjigovodstveni tečaj, ki ga je vodil bančni uradnik g. Oskar Černelč. Obiskovalci tečaja so imeli priliko se popolnoma seznaniti tekom kratkega časa teoretično in praktično v dvojnem knjigovodstvu.

Na javni dražbi v torek 11. tm. bo carinarica v Celju v carinskem magacinu javnega skladišča prodala razne nagrobne vence ter staro obleko.

Podružnica tovskega društva v Celju ima svoj občni zbor v soboto 15. tm. ob 20. uri v hotelu Balkan v Celju. Po občnem zboru je prijateljski sestanek.

Na državni gimnaziji v Celju je poročal v sredo, dne 5. tm. predsednik Svete vojske v Ljubljani g. Janez Kalan o antialkoholnem gibanju v naši državi in o potrebi organizacije mladih junakov. Ker se je ustanovil na tem zavodu nedavno Pomladek rudečega križa, se ustanovi v okviru te organizacije odsek, ki se bo bavil prav posebno z antialkoholno propagando.

Gospodarstvo.

Kolkovanje trgovskih knjig po novih določilih.

V trgovskih krogih so nastali dvomi, ali se tarifna postavka 167. novega taksnega zakona, po kateri se pobira za potrditev (parafiranje) trgovskih knjig, ki se potrjuje po zakonu za vsak list taksa po 1 Din, odnosno 50 para, nanaša tudi na Slovenijo, ali pa le na one pokrajine, v katerih so v veljavi trgovski zakoni, ki predvidevajo obigatorijno sodno potrjevanje trgovskih knjig po analogiji § 11. trgovskega zakona bivše kraljevine Srbije, češ da se trgovske knjige v Sloveniji po zakonu ne potrjujejo, ampak jih davčni uradi le kolekujejo.

Da prepreči napačno izvajanje zakona in obvaruje svoje interese pred kazenskimi posledicami tega zakona, se je Trgovska in obrtniška zbornica za Slovenijo obrnila na finančno delegacijo v Ljubljani, ki je glede kolekovanja trgovskih knjig odločila nastopno:

»Po določilih v točki 2 člena 145 taksnega in pristojinskega pravilnika je pla-

čati takso postavke 157 takšne tarife tudi za potrditev knjig, ki jih po zakonu ni treba potrditi, katerih potrditev pa zahteva kdorkoli. Potrditev v zmislu zakona obsega, kakor je iz določb pod točkama a in b tar. postavk 167 posneti, tudi pri nas običajno uradno parafiranje. Ako kdo predloži svoje trgovske knjige, da se mu v zmislu ministrske naredbe z dne 9. aprila 1850, drž. zak. št. 137 uradno parafirajo, mora torej tem povodom vsakako plačati takso postavke 167 takšne tarife.

—□—

g Na svinjski sejem v Mariboru dne 7. tm. se je pripeljal 79 svinj. Cene so bile sledeče: Mladji prašiči, 5—6 tednov stari Komad 225—262,50 D, 7—9 tednov stari 275—350 D, 3—4 mesece stari 625—750 D, 5—7 mesecev stari 1000—1125 D, 8—10 mesecev stari 1350—1500 D, 1 leto stari 1850—2000, 1 kg žive teže 20—22,50 D, 1 kg mrtve teže 25—28,75.

g Posetnikom praškega vzorčnega velesemnja niso potrebni čl. vizumi. Trgovski, industrijski, obrtniški in gospodarski krogi se opozarjajo, da nobenemu posetniku praškega vzorčnega velesemnja, ki se vrši od 16. do 23. marca ter na katerem razstavlja 2500 prvovrstnih tovarov, izdelujočih najrazličnejše vrste blaga znane solidnosti pri konkurenčnih cenah, niso potrebni vizumi. Posetniki velesemnja prekoračijo mejo Čehoslovaške republike lahko samo na podlagi legitimacije praškega velesemnja, kar velja za dobo od 9. do 30. marca t. l. Na to ugodno priliko poseta praškega velesemnja in na ugodnosti pri potovanju, kakor tudi na to, da imajo lastniki legitimacij na čl. železnicah 33% popust pri potovanju tja in nazaj, se opozarjajo vsi tukajšnji gospodarski krogi.

g Dobava mesa za vojaštvo. Pisarna komandanta mariborskega vojnega okruha javlja, da se vrše ponovna direktna pogajanja za dobavo mesa do konca junja t. l. in sicer: **Dne 10. marca ob 11. uri dop. za garnizon mariborski pri komandi mariborskega vojnega okruha** (Dravska kasarna soba 17), dne 12. marca za garnizon ptujski pri komandi mesta v Ptuj in isti dan za garnizon ljubljanski. Dnevna potreba za garnizon mariborski je približno 1000 kg.

Kolektivni poset praškega velesemnja. Čehoslovaško - jugoslovensko narodno-gospodarsko združenje v Pragi se je obrnilo na Zvezo za tujski promet v Sloveniji s prošnjo, da organizira kolektivni poset praškega velesemnja. Obenem bi se moglo posetiti tudi razne trgovske in industrijske centre čehoslovaške republike. Posetniki velesemnja imajo 33% popust na čehoslovaških železnicah ter jim je upotovanje dovoljeno brez vizuma že samo na podlagi sejmske legitimacije. Prijave za potovanje sprejema Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Aleksandrova cesta 8. Ker se vrši praški velesemnj že od 16. do 23. tm. se naj blagovolijo zainteresirani prijaviti takoj.

g Dobava službenih oblek. Pri ravnanstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 24. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave službenih oblek (bluze, plašči, čepice). Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Mednarodni sejem v Valenciji. V Valenciji (Španija) se vrši mednarodni vzorčni sejem od 10. do 25. maja. Razstavljalci dobijo pogoje v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

g Dobava vreč za sol. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 26. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave 800.000 komadov novih vreč iz jute. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava živil. V pisarni Stalne vojne bolnice Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 26. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave živil in drugih potrebščin. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava hrastovih pragov. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje ofertalno licitacijo na dan 18. marca 1924 za dobavo 28.000 komadov hrastovih pragov 25-5 m dolžine. Pogoji se nahajajo v vpogled pri Ekonomskem ode-

lenju, Gosposvetska cesta, nasproti velesejma.

g Dobava oglja. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje ponovno ofertalno licitacijo na dan 20. marca 1924 za dobavo 200.000 kg bukovega oglja. — Pogoji se nahajajo v vpogled pri ekonomskem odelenu Direkcije državnih železnic v Ljubljani. Gosposvetska cesta (nasproti velesejma), vsak delavnik od 10—12. ure.

g Mednarodni vzorčni sejem v Milanu. v Milanu se vrši mednarodni vzorčni sejem od 12. do 27. aprila t. l. Pogoji za razstavljalce so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Aktivna trgovinska bilanca Poljske. Ne seji ekonomskega sveta je predsednik Grabsky konstatiral, da je trgovinska in plačilna bilanca Poljske aktivna. Momentalna kriza se zboljšuje in nima na trgovino velikega upliva.

Tujci v Mariboru

Novo prijavljeni v hotelih in pregočiščih dne 8. marca 1924.

Hotel »Meraž«

Kaiser Ljudevit, trgovec, Vukovar. Dekleva Peter, potnik, Ljubljana. Kulberg Abraham, industrialec, Dunaj. Vr-zovec Matija, prokurist, Št. Vid. Drab Josip, kavarnar, Ljubljana. Čeh Franc, trgovec, Ptuj. Kapuna Pavel, trgovec, Ljubljana. Lorber Leopoldina, posestnica, Zalec. Schacherl Emil, trgovec, Dunaj. Lovrenčič Ivan, advokat, Sodražica. Krusch Viljem, prokurist, Dunaj. Bächer Hinko, trgovec, Hrastovec. Wagner L., trgovec, Hirschberg. Šafranko Viljan, potnik, Zagreb. Fürst Adolf, zastopnik, Zagreb. Scherz Oskar, trgovec, Dunaj. Glaser Karl, trgovec, Zagreb. Pühringer Franc, uradnik, Linc. Lach Henrik, trg., V. Kaniza. Lininger Robert, trgovec, Maribor. Goldnla Hugo, prokurist, Ogu-lin. Nadasi Hinko, uradnik, Čakovec. Scholz Roman, uradnik, Klagenfurt.

»Privat - Hotel«

Fur Ladislav, trgovec, Čakovec. Al-leram Hans, trgovec, Dunaj. Logar Avg., trgovec, Pola. Šerbinek Ivan, posestnik, Vrtnice.

Hotel »Pri zamorecu«

Anfolkovič Nikola, trgovec, Varazdin. Popov Milivoj, trgovec, Karlovac. Vogel Josip, monter, Časlavice. Klintz Hinko, trgovec, Beograd. Deržina Rih., inženir, Vukovar. Tigrisari Karl, zaseb-nik, Ljubljana. Krzena Deziderij, ekon-om, Sušopolje. Mayer Konstantin, pot-nik, Dunaj. Čizpott Irena, zasebnica, O-grsko. Grobelšek Ivan, trgovec, Mojstra-na. Jakše Valentin, zastopnik, Ljubljana. Zupan Josip, delovodja, Hrastnik.

Hotel »Črni orek«

Darn Anton, kmet, Plošč. Flisar Ist., posestnik, Tesanovci. Siftar Ivan, kmet, Zankovci. Fartelj Josip, posestnik, Tesanovci. Sosič Rudolf, kovač, Tesanovci. Erniša Josip, čevljar, Tesanovci. Kern Josip, trgovec, Hirtl. Novak Ivan, kmet, Plošč. Kuhec Karl, uradnik, Lendava. Podpac Štefan, potnik, Jesenice. Debe-ljak Janko, gostilničar, Ptuj.

Hotel »Kosovo«

Kerže Maks, trgovec, Cirkovce. Vas Josip, delavec, Selo. Chop Ludvik, dela-vec, Prekmurje. Cvetko Ivan, Fokofsi. Babič Karl, železnica, Maribor.

Gostilna »Zlati konj«

Häveg Friderik, tesar, Sv. Marija. Strane Neža, dekla, Sv. Kungota. Hentak Josip, mes. pom., Ptuj. Ferk Anton, zidar, Saldenhofen. Šober Josip, mes. pom., Rajhenburg.

Gostilna »Halbwild«

Reis Josipina, sobarica, Leiteršberg. Mesarič Franc, gostilničar, Bore. Rože Josip, trgovec, Trst.

Gostilna »Pri grozduc«

Jurič Simon, kmet, Besina. Možek Anton, zastopnik, Ljubljana. Pichler Be-ti, zasebnica, Sv. Lenart.

Darujte za 'Sklad otroške bolnice' v Mariboru.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.) (63)

Car je umolknil in je zamišljeno, z nežnim smehljajem, zrl v daljavo, naslanja se glavo na samotni steber, ki je bil podoben stiri liliji; na vrhuncu je že ugasnil zadnji solnčni žarek.

— Kakor umetnik govori, — je odvrnil Oribazij. — Toda pesnikove sanjarije so sila nevarne, če je v pesnikovih rokah usoda sveta. Kdor vlada, mora biti večji od pesnika.

— Kdo je večji?

— Ustvaritelj novega življenja.

— Novega, novega! — je vzkliknil Julijan. — Toda včasih me postane strah pred vašimi novotarijami. Dozdeva se mi, da so hlaadne in trde kakor smrt. Pravim ti: moje srce je na strani starega. Tudi Galileji iščejo nekaj novega, tudi oni zanikajojo starodavne svetinje. Verjamim mi — novo je zgolj v starem, toda ne v zastarelem, ne v umrjočem temveč v neumrjočem, v tem, čemur se sedaj rogajo — v lepem!

Vstal je in je nadaljeval bledega a ponosnega obraza, ki so ga oživilje plameneče oči:

— Oni mislijo, da je Helada mrtva! Glej, z vseh strani sveta prihajajo črni menihi in sedajo kakor vrane na belo mramornato telo Helade; hlastno ga kljujejo ko da je mrtič in veselo krakajo nad njim: »Helada je mrtva! Ali Helada ne more umreti, Helada je tukaj — v naših srcih. Helada je božanska lepota ljudi na zemlji. Helada se bo predramila in — gorje takrat galilejskim vranam!

— Julijan, — je rekel Oribazij, — strah me je zato: ti hočeš nemogoče. Ži-

vega telesa ne kljujejo vranj in mrtvi ne vstajajo iz groba. Kaj boš storil, cesar, če se ne zgodi čudež?

— Ne bojim se ničesar: moj pogin bo moja zmagaja, — je vzkliknil car tako radostno, da se je Oribazij nehoti zgrnil, kakor da se že začena čudež. — Živeli, ki so zavrženi. Živeli, ki so premagani!

— Toda preden propademo, — je nadaljeval s ponosnim smehljajem, — se bom še boril. Hotel bi, da bi si moji sovražniki zaslužili mojo mržnjo, ne pa moj prezir. Zares, jaz ljubim sovražnike zaradi tega, ker jih lahko premagam. V mojem srcu plamti Dionizova radost. Zdaj vstaja starodavni titan in trga verige; še enkrat se zažiga na zemlji Prometejev ogenj. Titan vstaja, da potlači Galilejce. Saj je moj namen, dati ljudem takšno svobodo, takšno veselje, ki si ga niso zamišljali niti v sanjah. Galilejce, tvoje carstvo izginja kakor senca. Veselje se, plemena in narodi zemlje! Jaz sem glasnik življenja, jaz sem osvoboditelj, jaz sem — Antikrist!

III.

V sosednem samostanu, čigar okna so bila zaprta in duri zaklenjene, se je razlegal glas molitev; medtem ko je iz dalje prihajal trušč bakantske slavnosti, so menihi prepevali žalostne psalme, hoteč prevpiti poganske glasove.

»Bog, zakaj nas hočeš odvreči? Zakaj se toliko hudneš nad ovčami svoje črede?«

»Dopustil si, da se nam sosedi roga, da se nam norčujejo in nas prezirajo ljudje okoli nas.«

Nov, nepričakovani pomen so dobile starodavne besede preroka Daniela: »Izročil si nas, Gospod, carju odpadniku, najzvišjemu na zemlji!«

Pozno v noči, ko je ulica docela utihnila, so se menihi razšli v celice.

Brat Partenij ni mogel zaspati. — Njegov obraz je bil blede in ljubezniv; kadar je govoril z ljudmi, so njegove velike, deklishe nedolžne oči izraževale tirobne dvome; sicer pa je govoril zelo redko, nejasno, kakor da mu govorjenje dela velike težave; če je govoril, so bile njegove besede skoraj vedno tako otročje, nepričakovane, da ga navzoči niso mogli poslušati, ne da bi se mu smehljali. Včasih se je začel brez razloga smejati, in če so ga strogi menihi vpraševali: »Čemu kažeš zobe in delaš satanu veselje?« — jim je odgovarjal pohlevno, da se smeje »lastnim mislim«. To je njegove tovariše le bolj utrjevalo v mnenju, da je Partenij slaboumen.

Toda brat Partenij je imel poseben dar: bil je umetnik v slikanju začetnih črk in v okraševanju cerkvenih bukev. Njegova umetnost je prinašala samostanu razen denarja tudi še ugled in sloves; zaradi nje je bil celo v daljnih pokrajinah na glas. Partenij ni znal ničesar o tem, in če bi bil tudi mogel doumeti, kaj znači človeška slava, bi se bil prej ustrašil nego razveselil.

Umetnost, ki ga je včasih stala težkega truda, saj je tudi najmanjše podrobnosti izpopolnjeval do najfinjših odtenkov, ni bila v njegovih očeh delo, ampak počitek; nikoli ni dejal: »zdaj pa grem delat« — marveč je prosil starega priora Pamfila: »oče, dovoli, da si odpočijem«. Prior je bil zelo nežen ž njim.

Ko je dovršil kakšno podrobnost, kakšno fino arabesko, je plosnil z rokami in pohvalil samega sebe. Tako je ljubil samoto in tišino noči, da se je navadil delati pri luči: sicer so bile barve nekam čudne, toda pravilčne ornamentike niso motile.

V majhni celici z izbočenim stropom je Partenij zažgal glineno svetilko in jo postavil na polico, kjer so že stale njego-

ve steklenice, čopci, skrinjice za barve, posode za tekoče srebro in zlato. Prekrižal se je, oprezno pomohil čopčič in začel risati na čelu poglavja repa dveh pavov; zlata pava na smaragdno zelenem polju sta bila iz modrega vrelca; dvigala sta kljune in iztezala vratove, kakor delajo pičci pri pitju.

Na mizi je ležalo še nekoliko drugih pergamentnih zvilkov z nedovršenimi okrasi.

Bil je to cel svet nadnaravnih podob: okoli izpisanih strani so se vrstila čarobna vzdušna bitja, drevesa, trte in živali. Partenij je slikal, ne da bi bil kaj mislil; toda obraz mu je postal med delom vedno in vesel. Helada, Asirija, Perzija, Indija in Bizant in vse temne slutnje bodočih stoletij, vsi narodi in vse dobe so se prostodušno družili v meniškem raju, obdajajočem začetno poglavje sv. pisma in blestečem v barvah najrazličnejših draguljev.

Janez Krstnik je vlival vodo na Kristusovo glavo, tik njega pa je stal poganški bog Jordan in je kot stari vladar teh krajev držal posodo vode, z drugo roko pa ponujal brisačo, da se Odrješnik po krstu obriše.

Brat Partenij se v svoji prostodušnosti ni bal starodavnih bogov; še veselili so ga, saj je mislil, da so že zdavnaj postali kristjani. Tako je naslikal plaminškega boga v podobi nagega mladeniča, ki leži na vrhuncu griča; hoteč vpodobiti prehod Izraelov čez Rdečo morje, je naslikal morje kot ženo, ki drži veslo v roki, nagi moški pa je bil poosebljenje brezna — Cydos — ki je pogoltnil Faraona; na oboji je sedela Puščava v podobi žalostne, s peščenožolto tuniko zagrnjene žene.

(Dalje prihodnjic.)

Urška, al' že več

da je dobil

A. VICEL, MARIBOR

Glavni trg št. 5

emilirano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, češkoslovaškega proizvoda, pločevinasto in lito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo najboljše vrste. Vae kupuje pri njemu; zato hiti, da ne zamudi. 40—3

Kdor hoče

dobro zobno kremo, naj se prepiča, da jo to le

ITO

ki se povsod dobi

Klobuke, čepice

najnovejše oblike od 30 D naprej

ter perilo, samoveznice, čevlje, dežne plašče itd. po najsolidnejših cenah nudi

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

VILIM PICK

Maribor

Tel. 334 Aleksandrova cesta 26 Tel. 334

ponuja rano

tekstilno in manufakturno blago

po najnižjih cenah. 208

Prodaja na veliko le za trgovce.

Vabilo

na

42. redni občni zbor Posojilnice v Mariboru r. z. z o. z. v nedeljo, dne 16. marca 1924 ob 10 uri v sejni sobi v Narodnem domu v Mariboru.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje zapisnika o reviziji Posojilnice po Zadržni zvezi v Celju.
3. Poročilo ravnateljstva.
4. Poročilo nadzorništva.
5. Potrdilo računskega zaključka za leto 1923 in razdelitev čistega dobička.
6. Volitev treh članov ravnateljstva.
7. Slučajnosti.

P. n. zadržnikom je na vpogled računski zaključek osem dni pred občnim zborom v uradnih prostorih Posojilnice v Narodnem domu.

V Mariboru, dne 5. marca 1924.

Dr. Franjo Rosina l. r. predsednik.

Senzacija! Cenjene dame! Opomini!

Vsled ugodnega materialnega nakupa mi je mogoče prodajati najnovejše dunajske oblike po vsaki konkurenčni ceni. Prepričajte se in ne bo vam žali Krasno preoblikovanje vsakega še tako starega slavnika, ter vedno ceneje kot drugod.

„LIA“ Dravska ulica 10 pod veliko kavarno. 521

Dr. ALEKSANDER KUHAR PRIMARIJ JAVNE BOLNICE 528

je otvoril zdravniško prakso. Ordinira začasno v hiralnici v Ptuj.

Ceneno češko perje!

En kg sivga opuljenega perja 65 Din, na pol belo 80 Din, belo 90 Din, boljše 100 in 120 Din, puh 150 in 180 Din, boljše vrsta 225 Din. Posiljatelj carine prosto proti povzetju, od 300 Din naprej poštnine prosto. Blago se tudi zamenja in nevede vzame nazaj. Naročila samo na Benedikt Sachel, Lohoz št. 38 kod Pilzna, Češkoslovaška. Poštne pošiljke gredo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo krog 14 dni.

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000. priredil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega se ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena zemljevidu v štirih barvah Din 9.—, isti zemljevid v osmih barvah Din 10.—.

Naročuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

Edino le električni

BRZOVAR

in

POTAPLJALNIK

patenti p.

HEUREKA

dasta v momentu vrelo

vročo ali mlečno vodo.

Dobivajo se pri lastniku

M. Nerat, Slovenska ul. 12

kjer se vidijo tudi vsi aparati v funkciji. 20—7 356

Po lastni ceni za reklamo prodajamo

čepice po D 45.—

in ostalo blago brez konkurenca!

B. Veselinaović & Ko.

Maribor, Gosposka ulica 26

Novosti prihajajo! 128

Lipske žage in vsakovrstne stroje za obdelovanje lesa.

Reference: „Drava“, Hochnegger in Vicher, Franc Pergler, Maribor, Viktor Glaser, Ruše, in Skazdonik, Muta,

polnojarmeniki,

vsakovrstne kombinirane Univerzalne stroje s trčno in krožno žago, s skobelnikom (Abricht-und Dickthobelmachine), vrtiloni, frezo in krožno žago, nadalje motorje in transmisije prvovrstne kakovosti, razpošilja po nizkih cenah in pod ugodnimi plačilnimi pogoji 1145

Welker-Werke

Wien X. Laxenburgerstraße 12.

Mala oznanila.

Pohišstvo

Izdelki izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi Šeršer in drug, Vetrinjska ul. 2. 108

Ti Joško!

Ako me imaš kaj rad, potem boš mi gotovo kupil knjigo „BABILONSKA UGANKA“. Dobi se v vseh knjigarnah. 406

Lahko je dobiti službo, ako veste za prosta mesta. Zato si naročite iz Osljeka konkurzni in posredovalni list „Fortuna“. Vsaka številka prinaša krog 300 oglasov iz cele države o prostih mestih za moške in ženske v srbskem, hrvatskem, nemškem in madžarskem jeziku. Cena 10 D. Naročnina za cel mesec 35 Din, četrtletno 100 Din. 869

Manufakturiš, en gros en detal stroke, z prima referencami, poslovođa pri večji tvrdki boče svoje sedanje mesto menjati. Reflektira samo na stalno mesto kot prva moč, eventualno gre tudi za pešnika, ker je že vpeljan. Cenjeni dopisi pod „Stalen 523“ na upravo „Tabera“. 523

Bela Crepp de Chine-bluz se zamenja za surovo svilo e-nake barve. Maistrova ulica 3. II. nadstr. 515

Moderno in higijensko urejeni brivski salon Fr. Novak, Aleksandrova cesta 22, se cenj. občinstvu priporoča, prvovrstna postrežba, gg. gostom in abonentom na razpolago predalnik za lastno brivno orodje. Uradnikom in poduradnikom v predplačilu popust. 2622 50-32

Pletilni stroj na prodaj Čana se izve pri skladiščniku v Šcherbamovem skladišču, tam se ga tudi lahko ogleda. 515 3-1

Dobro ohranjena plišasta salonska garnitura s 3½ m preproge na prodaj za D. 6.500. Maistrova ulica 10, vrata 12. 527

Halle! Najboljša priložnost: Trgovino, vinetec, stanovanje itd. takoj oddam. Potrebno 22.000 dinarja sedaj. Segovič-Studenec, Slomškova 5. 516

Mebilirana soba za dva gospoda se takoj odda. Principova ulica 1, Melje. 516

100.000 dinarjev posojila za tri mesece proti visokim obrestim išče hišni posestnik v Mariboru, ki ima tudi večje posvetstvo. Isti ima tudi dobro vpeljano manufakturno trgovino. Znesek se lahko zemljiško vknjiži. Dopisi pod „Posten 518“ na upravo lista. 518

Dežne ponjave za vozeve in konje, gamaše, nahrbtnike, polne kufčke in torbice, gonilne jermene v vseh širinah i. t. d. priporoča Ivan Kravos, Aleksandrova c. 13. Slomškov trg 6. 346

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem preselil svojo

krojaško delavnico

iz Pod mostom št. 1 na Glavni trg št. 1, fer se cen. občinstvu najtopleje priporočam.

Ivan Šušterič, krojaški mojster.

525

Najfinejšega Ljutomerčana
lastnega pridelka
dobite v špecerijski trgovini
Matko Seršen
Maribor, Koroška c. 39.

519

ZAMENJAVA STANOVANJA.

Zamenjam stanovanje obstoječe iz treh na novo preplešanih sob z balkonom in pritlikinami v neposredni bližini parka s stanovanjem iz 4 do 5 sob in kopalnico proti dobri odškodnini. Ponudbe na upravo lista pod „Zamenjava 492“. 492 3-3

„VIKTORIA“ TVORNICA DJEČIJSKIH KOLICA

HEINRICH & LEPPICH, INDIJA SHS.

Proizvaja i otprema tačno samo preprodavaocima svoje najnovijih modela prvovrstnih: Dječijih sportkolica, kolica za skakanje, kolica sa krovom, princes kolica, kolica za vjihanje, stolaca za ležanje, stolaca za bolesnike, svakovrsnih dječijih stolaca za skakanje, holendera, bicikla (trokوتا) kolica za lutke i. t. d. Ilustrovani cjenik 436 na zahtjev besplatno! 24-2

PREMOG iz svojega premogokopa pri Veliki Nedelji predaja „Slovenska premogokopna družba“ z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1/I. 290

Popravilo čevljev brez izjeme kakor tudi vsa narečila po meri sprejema čevljarstva delavnica R. Monjac, Jurčičeva ul. 9. Cene zmerne! Postrežba točna! 349

Cenjenemu občinstvu, posebno primorskim rojakom, naznanjam, da sem prevzel krojaško delavnico Ivana Šušteriča v Mariboru, Pod mostom 1. Postrežba točna in solidna. Cene zmerne. A. Jug, krojaški mojster. 437

Razno pohišstvo, omare, postelja, umivalna miza, dobro ohranjeno, trdi les je radi odpočevanja po ceni na prodaj. Krčevina št. 199. 2-2

Zanesljiva in preiskušana

SEMENA

za zelenjavo in cvetlice dobite kakor vsako spomlad v vrtnariji J. Jemec, Razlagova ulica 11 in na stojnici Glavni trg. 506 10-3

Špago

vrvi, gurte, galanterijo, drobnarijo, pletarske izdelke i. t. d. priporoča na debelo in na drobno

Drago Rosina

Maribor, Vetrinjska 26. 2596

Bukova drva

brez okroglih in z 10 do 15% okroglih, potem večja količina lesa za papirnice se kupi. Istotam se kupijo hruskovi in topolovi hlodi. Ponudbe VINKO KRSTAN, lesna trgovina, Maribor, Maistrova ulica 13. 522

KEMIČNA PRALNICA IN BARVARIJA JOS. REICH, LJUBLJANA

podružnica Maribor

uljudno naznanja, da je s 1. marcem preselila svojo poslovalnico iz Gosposke ul. 38 v Slovensko ul. 8

472

dvorišče desno

KDOR ZIDA ALI POPRAVLJA HIŠO

kupi po najnižji ceni

nosilce (traverze) - žičnike (žreblje) - cement
strešne lepenke i. t. d.

kakor vsako vrsto železnine pri

Ivan Koražija

Aleksandrova 42 MARIBOR Meljska cesta 1

Na drobno

44 10-8

Na debelo

TRGOVSKI POSLOVOĐJA

se išče za novo postavljeno tekstilno tovarno v Jugoslaviji.

Reflektanti, zmožni deželne jezika in delovanja v sličnih službah, naj upošlejo ponudbe s prepisi pričeval na upravo lista pod „Organizator 4701“. 517

CENTRALNA BANKA

d. d. Zagreb podružnica Maribor

javlja, da je spremenila vsled fuzije z Banko za trgovino, obrt in industrijo, d. d. Zagreb in s Centralno eskomptno i mjenjačno banko, d. d. Zagreb svoj dosednji naziv v

Centralna banka za trgovino, obrt in industrijo, d. d. Zagreb, podružnica Maribor.

Vse bančne posle izvršuje pod nespremenjenimi pogoji. 468 2-2

Neverjetno,

da se dobe v trgovini IVO VEKJET, Šolska ulica 4, moderne srajce za gospode po Din. 30 komad. Prepričajte se in videli boste, da je to res. 512 2-2